

Turistický magazín

ročník XIII., září 2019

**ZDARMA**

# KAM

po Česku

[www.kampocesku.cz](http://www.kampocesku.cz)

*Člověk, který  
cestuje s touhou  
dozvědět se, směřuje  
přes všechny  
dálky hlavně  
k sobě samému.*

-Jan Werich-





**Babí léto  
v pohoří kozorohů**





17 památek v německém Sasku

# Krušnohorská hornická krajina nově na Seznamu světového dědictví Unesco


 Hornická krajina Krupka

 Rudá věž smrti v Ostrově

 Hornická krajina Abertamy –  
Boží Dar – Horní Blatná

 Hornická krajina na vrchu Mědník

Vydejte se po stopách krušnohorských  
horníků a objevte 800letou historii  
hornictví v Krušných horách.

 Hornická krajina Jáchymov





Milí čtenáři,

rád bych poznamenal, že končí léto přechází v léto babí. Protože je ale příroda, jak s oblibou říkám, vychýlená, kdoví jaké bude počasí. Možná i proto se z našeho života vytratily pranostiky. Jedna na září říká: „Když ččetek nevidáti, hotov se na tuhou zimu.“ Umíte si ale představit televizní štáb s moderátorem počasí, jak brázdí krajinou s cílem zjistit,

zda jsou ččetky vidět, či ne? Být na pranostikách postavena předpověď počasí, měli bychom o zábavu postaráno. Ččetky tmavé u nás hnízící počasí svým výskytem neovlivní. A jak v září bude, ví jen příroda. Stejně jako Jan Werich věděl, že... vždyť si může člověk brát příklad ze zvířat“. Týdny řešíme hraboše a ejhle, čápi vědí, co s nimi.

Podle statistiků index kvality života se v obcích s rozšířenou působností nejvíce vylepšil v Přelouči nebo Šternberku a zhoršil v Železném Brodě či Sušici. Nejlépe si stojí Říčany, Praha, Hustopeče, Černošice, Brandýs n. L. – St. Boleslav a nejhůře Vítkov, Litvínov, Most, Karviná a Orlová. Města se snaží, o tom není pochyb, ale konečný výsledek ovlivňuje řada faktorů. Například rušené spoje, poštovní úřady či nemocnice. Kde stávala továrna, je supermarket, je „zahrady Čech“ jsou pole skladů, výrobních hal, fotovoltaiky a žlutého moru. Všude sklo a beton. Přitom o přítulnosti měst vypovídá také míra poskytovaných služeb nebo „reklamního smogu“, což citlivě vnímá především návštěvníci či turisté.

Ale co, začíná nový školní rok. Třicet let řešíme školství, ale je to jen zmatek na zmatek a samý experiment, co nikam nevede. Přál bych si, aby se vrátil do školních lavic rozum ruku v ruce s pocitem být moudrým. Ne lamentovat nad tím, že děti školu neradi. Nadšení prvňáčků plné očekávání hovoří jinak. Kde tedy nastane zlom, kdy dojde u dětí k obratu a nechutí ke škole? Chápu, že rodiče dětí, které jdou v září do školy, budou mít zcela jiné starosti. Přesto si dovoluji navrhnout, vydejte se s námi na výlet. Odpovědi jsou tam venku.

Luděk Sládek, šéfredaktor



*A tady jsem manžela viděla naposled.*

kresba © Jirí Novák & Jaroslav Skoupy



vyšlo 27. 8.

#### KAM po Česku (měsíčník)

vydává v ČR: Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o.  
Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3, IČ: 04892232  
tel.: +420 222 944 816-7, e-mail: redakce@kamocesku.cz  
www.kampocesku.cz  
registrováno: MK ČR E 17865, ISSN 1802-8640



grafický návrh, zlom a předtisková příprava: Luděk Dolejší, tisk: Akontext, s. r. o.  
distribuce pro předplatitele: jménem vydavatele zajišťuje SEND Předplatně, s. r. o.,  
tel.: +420 225 985 225, e-mail: send@send.cz, www.send.cz

foto Kalendárium: © Wikimedia Commons; Nadace Tomáše Bati  
titulní strana: Šumava, Malý Polec, foto © Luděk Sládek

Zasláním příspěvku nebo díla dává zaslátel souhlas vydavateli k jeho šíření v tištěné či elektronické podobě. Za zveřejnění inzerce a PR článků odpovídá zadavatel. Za změnu programu odpovídá pořadatel. Přetisk článků včetně obrázků se výslovně zapovídá. Veškerá práva včetně práva reprodukce jsou vyhrazena.  
© Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o.

## ■ KAM vybírá z obsahu

Nejvyšší sousoší v České republice . . . . .	4
Dekret pro učence . . . . .	5
Otec krkonošské turistiky . . . . .	6
Krása ji zničila . . . . .	7
Druhá světová válka . . . . .	10
Táborská setkání 2019 . . . . .	13
Cheb – město historických krovů . . . . .	15
Šumavou tam a sem . . . . .	16–17
Osudové devítky v Klášterci nad Ohří . . . . .	22
Babí léto v Liberci . . . . .	23
Zažijte Hořice na videu . . . . .	24
Za komedií do Nového Města nad Metují . . . . .	25
Tajemná zákoutí polenského hradu . . . . .	26
Fotohádanka . . . . .	31

## Staroměstské právo

(750 let)

Staroměstské náměstí zahrnovalo původně i Malé náměstí, kde byl trh s ovocem. U pozdější radnice byl Tandlářský trh (vetešnictví), chlebné krámy, kožešníci a v ústí ulice Dlouhé trh rybí.

Zboží bylo vyloženo nejprve na zemi, později na dřevěných a následně kamenných stáncích a krámech – kotcích. Trh měl od roku 1211 svého správce, který dohlížel na pořádek a vybíral poplatky. Ve 13. století dostal název Staré tržiště a má čtvercový tvar. Samospráva se scházela ve vlastních domech či rychtě, první zmínka o přísežných měšťanech je z roku 1258. Roku 1269 je zavedeno pražské právo Otakarovské, které zmiňuje rychtáře se soudní pravomocí a radu dvanácti. Toto právo bylo prvním pokusem o sjednocení městských práv. V soudních přích měl hlavní postavení rychtář, podřízený nejvyššímu soudu královskému či podkomořskému.



Pečeť Přemysla Otakara II., 1270

-lgs-

## KAM na výlet s JITKOU JEŽKOVOU

Herečka a dabérka Jitka Ježková se narodila 7. června 1978 v Praze. Po absolvování konzervatoře vedly její kroky nikoli do divadelního angažmá, ale na Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy, kde vystudovala teorii kultury. Na televizní obrazovce už se ale začala objevovat od roku 1994, kdy získala roli v seriálu režiséra Karla Kachyni Prima sezona. Vedle hereckého talentu oplývá Jitka Ježková také charismatickým hlasem, který propůjčila nejen mnoha hollywoodským hvězdám, ale rovněž za něj získala v roce 2004 Cenu Františka Filipovského. V současné době můžete Jitku Ježkovou vidět v představení Divadla Na Maninách, Divadla Palace, Divadla Na Fidlovačce, Činoherního klubu či v nové cestopisné sérii České televize Bedekr.



Herečka a dabérka Jitka Ježková

Strakonících, zámek v Mělníku, v Roztokách u Prahy a ve Vlašimi. A protože mám velmi ráda architekturu, tak bych vaše čtenáře pozvala právě do těchto míst ve středních a jižních Čechách, kde jsou v blízkosti i dobré restaurace. Zároveň doporučuji spojit návštěvu zámku či hradu také s divadelním představením.

Děkuji Vám za zajímavý tip na výlet a dovolu mi, abych Vám popřála mnoho úspěchů v profesním i osobním životě.

Tereza Blažková



Nádvoří mělnického zámku

foto © Wikimedia Commons; archiv Jitky Ježkové

### KAM byste pozvala naše čtenáře na výlet po České republice?

Vždycky když vyjedu s divadlem na zájezd, tak zjišťuji, kolik je tady krásných míst, která vůbec nemám objevená. Teď to byl například hrad a zámek ve

## Dopisy čtenářů

Chtěl bych touto cestou poděkovat Mgr. Ivaně Pasekové a kolektivu infocentra Spálené Poříčí za vstřícné a milé chování při návštěvě. Byli jsme na 6denním pobytu v hotelu Brdy, kde nám připravili dobrý poznávací program po okolí a příjemný pobyt v hotelu. Odvezli jsme si hezké vzpomínky.

Jiří Čechlovský, Chrudim

Redakce KAM po Česku se připojuje...

... máte pravdu, nejlépe je u nás doma – v ČESKU! A i celkem bezpečně – a konečně i to počásí se v posledních dnech polepšilo! Trochu klasiky (současné): Do hospody vejde šéf party zedníků a ukazuje palcem pracovníkovi, kde má v současné době být. Ten mu klidně odpovídá: „Všecinko po pořádku, šéfe! Nejdříve zazdím tohoto prcka a pak jdu na tu díru ve zdi!“ Na myšlenkových pochodech nesmí být dlouhé zastávky!

Zdraví Miloslava Lajksnerová

Máte pravdu, myšlenkové pochody jsou důležité, zvláště v dnešní době, jen se nesmí vymknout kontrole.

Ahoj! Dnes jsem byla s rodinou v Ringellandu Havrkovice, podívat se na úžasné komentované vystoupení holandských zakrslých koziček, dikobrazů a smečky lvů. Při vystoupení nám cvičitel a zoolog Tomáš Ringel ochotně odpovídal na každý náš

dotaz. Moje děti, manžel a já jsme byli nadšeni. Po představení jsme měli možnost podívat se i na další zvířátka, například na tygry, lamy, slepičky... Dětem se nechtělo odejít. S čistým svědomím mohu výlet do Ringellandu Havrkovice doporučit, takovou péči a lásku ke zvířatům nikde jinde nevidíte!

Zdraví Nikola z Řičan.

Vážená redakce, jsem vaším pravidelným čtenářem magazínu KAM po Česku. Ze zajímavých článků si pak vybírám různé tipy na výlety a snažím se ona místa navštívit při putování na kole. Rád luštím křížovku. V té červnové je v doprovodném textu věta končící slovy: ... výhled z vrcholu znemožňují vysoké stromy. Tak to bejvávalo, nyní stromy nejsou celou cestu z Třístoličnicku přes Trojmezí až na Plechý. Po sestupu k Stifterovu pomníku se začínou objevovat stromy, ale převažují jejich suché pahýly. Není to pěkný pohled. To vše dokáže kůrovec a v současnosti nejen v prvních zónách, ale bohužel v mnoha dalších lesích České republiky. Děkuji za zajímavé čtení a přeji mnoho zdaru při tvorbě dalších čísel. Mějte se krásně!

Ze Šumavy Karel Procházka, Volary

Děkujeme za pozdrav, kůrovec je problém, přesto si myslím, že vegetace na Šumavě se vzpamatovává. Na svazích Černé hory nad pramenem Vltavy už zcela jistě.

Luděk Sládek, šéfredaktor



## Bitva u Schönbergu

(515 let)

Vidina tučných prebend provází leckteré spory o dědictví. Do boje o landshutské dědictví v sousedním Bavorsku se zapojili i čeští žoldáci.

Po vymření rodu Wittelsbachů v roce 1503 začala pravá „dědická mela“. Šlo hlavně o Landshut, kdy spor vedli falckrabě Ruprecht a vévoda Albrecht za podpory římského krále Maxmiliána. Ruprecht si v létě 1504 na pomoc najal české žoldáky, ale v průběhu tažení nečekaně zemřel ve věku 24 let. Češi pod vedením Matyáše Libáka z Radovesic se rozhodli k návratu domů, ale jejich vojsko s povozy dostihli Maxmiliánovi muži. Sveden byl urputný boj, po kterém král uznal statečnost poražených Čechů a zajatce nechal propustit bez výkupného.

-babok-



## Husité pálili kněží (595 let)

Během husitských válek stáli Zajícové z Hazmburka na straně katolíků, proto také roku 1424 Jan Žižka dobyl Libochovice. Následně husité město vypálili a před radnicí popravili čtyři duchovní a dva představitele města.



Nad hrobem božího bojovníka, Mikoláš Aleš, 1881

Podle kroniky Veleslavína, to proběhlo nějak takhle: „Na den sv. Jiljí, Jan Žižka v městečku Libochovicích, půl míle od Hažmburku, kázal páliť kněží, že byli násilníci panen a paní, zejména tyto,

kněže Pavla Rybku, Jiřika Tabištu, Tobiáše Vlčka z Litoměřic, Václava Passera, střídніка z Vraního etc.

Krátce nato se na Špitálském poli u Prahy pražští konšelé se vzdali Žižkovi na milost a nemilost. Bylo uzavřeno příměří a při té příležitosti bylo také rozhodnuto o společném tažení na Moravu pod Žižkovým velením proti Albrechtu II. Habsburskému. Důvodem bylo, že Albrechtova vojska třikrát vtrhla na Moravu ve snaze vzít si zpět Albrechtovu državu. K hlavním střetům došlo na střední Moravě, kde chtěl zlikvidovat husitské posádky. Husitské tažení započalo v září 1424, ale Jan Žižka 11. 10. u Přibyslavi umírá. Husité v tažení pokračovali a dobyli Třebíč, Ivančice, Boskovice, Letovice a Mohelnici.

Alois Rula

Rytina osmanského obležení Vídně, 1529



## Turci u Vídně (490 let)

Po třech týdnech obléhání nakonec ale Turci odtáhli od Vídně v půlce října 1529 s nepořízenou. Dle odhadů pobili nebo znásilnili při ústupu v Dolním Rakousku až třetinu tehdejší populace.

Obávanému nepříteli Sulejmanovi I. a jeho obrovskému vojsku se společnými silami postavili bojovníci domácí, zahraniční a také blízcí sousedé. Moravané na pomoc Vídně poskládali 20 000 pěšáků a zhruba 1 600 jezdců pod velením zemského hejtmana Jana IV. z Pernštejna. Čtvero tureckých pokusů o průlom městských hradeb selhalo díky udatnosti obránců, jichž padlo podle odhadů 1 500 i více. Ztráty na útočící straně, dříve udávané mezi 30–80 tisíci, dnes odborníci odhadují na 15 000 mužů.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

foto © Wikimedia Commons

## Nejslavnější z Dientzenhoferů (330 let)

Kilián Ignác Dientzenhofer, český architekt a stavitel německého původu, se narodil 1. září 1689 jako pátý syn stavitele Kryštofa Dientzenhofera. Pokračoval v rodinné tradici a svým dílem významně přispěl k vývoji evropského umění.

Baroko bylo jeho osudem. Po studiích na gymnáziu a pražské univerzitě se u svého otce vyučil stavitelství a vydal se na zkušenou do Vídně. Tam se seznámil s barokní tvorbou místních architektů. Od roku 1715 působil



Kilián Ignác Dientzenhofer

již v Praze a dostával zakázky hlavně z církevních a šlechtických kruhů. Později se stal i vrchním stavitelům pevností v Čechách. Vypracoval si originální architektonický styl pronikání oválných prostorů, který použil na své vrcholné stavby, mezi něž patří např. kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí nebo kostel sv. Jana Nepomuckého na Hradčanech. Mezi dalšími můžeme jmenovat pravoslavný chrám svatých Cyrila a Metoděje na Zderaze, letohrádek Michny z Vacínova (Vila Amerika) na Karlově, nebo vilu Portheimku na Smíchově. V závěru tvorby přešel ke klasicismu a byl ovlivněn i rokokovým stylem. Významnou světskou stavbou je objekt Invalidovny v pražském Karlíně. Mezi mimopražské realizace

patří zmínit např. kostel sv. Klimenta v Odolené Vodě, kostel sv. Františka Xaverského v Opařanech nebo kostel sv. Máří Magdaleny v Karlových Varech. Kilián zemřel 12. 12. 1751 a byl pochován na Malostranském hřbitově v Praze.

Alice Braborcová

Kostel sv. Máří Magdaleny v Karlových Varech



## Práva městská vytištěna (440 let)

Práva městská Království českého byla vydána tiskem 25. září 1579. Jsou známá také jako Koldínův zákoník. Autorem byl učitel a rektor Pavel Kristián z Koldína, který se roku 1565 stal kancléřem Starého Města pražského.

Definitivní návrh dokončil roku 1569, ale díky protinávrhu města Litoměřice se jeho konečné vydání zpozdilo o deset let. Zákoník vycházel z norimberského práva a severní česká města, která se řídila magdeburským právem, jej odmítala. Zákoník obsahoval právní předpisy, které upravovaly veškerý život obyvatel města, jeho správu a soudnictví. Jeho platnost byla ukončena vydáním rakouského všeobecného zákoníku občanského roku 1811.



Práva městská Království českého – titulní list, Jiří Melantrich z Aventina, 1579

-aba-

foto © Wikimedia Commons

foto © Wikimedia Commons

## Historia magistra vitae

1. 9. 1419 (600 let)

Na počátku husitských bouří byly ráno na den sv. Jiljí **vyhnány jeptišky z kláštera sv. Františka** a z kláštera sv. Ducha v Praze. Informace pocházejí od sladovníka Jana Bradatého ze Stříbra, pražského purkmistra v husitských dobách, a též zámožného majitele domu zvaného Platýz.

1. 9. 1459 (560 let)

Slezští stavové složili **hold králi Jiřímu** z Kunštátu a Poděbrad, s výjimkou hlavního města Vratislavi. Své přijetí za krále mimo Čechy si byl nucen zajistit uspořádáním vojenské výpravy. Země Slezsko a obě Lužice jej uznaly až v druhé polovině roku 1459, resp. začátkem roku 1460.

2. 9. 1894 (125 let)

Armádní generál **Jan Sergěj Ingr** se narodil 2. 9. 1894 ve Vlkoši († 17. 6. 1956). Byl československým generálem, legionářem, ministrem národní obrany londýnské exilové vlády a velvyslancem. Během 1. světové války bojoval na Balkáně, kde přijal pravoslavi a své druhé jméno Sergěj.

4. 9. 1824 (195 let)

Továrník a politik **Jan Prokopec** se narodil 4. 9. 1824 v Praze († 18. 7. 1895). Roku 1854 založil závod na výrobu mlýnských strojů a do konce života ho řídil. Od roku 1874 byl členem zastupitelstva a rady, od roku 1885 místostarostou a od roku 1892 starostou Královských Vinohrad.

5. 9. 1869 (150 let)

Historik Gollovy školy a profesor Univerzity Karlovy v Praze **Václav Novotný** se narodil 5. 9. 1869 v Ivančicích († 14. 7. 1932). Věnoval se raným českým dějinám a husitství. Pojetím českých dějin měl blízko k Palackému a Masarykovi. Byl žákem profesorů J. Golla a J. Emlera.

## Obsazení Prahy Prusy (275 let)

Oboustranné vztahy Čech a jejich sousedů byly v průběhu dějin poznamenány vzájemnými vpády ozbrojených houfů přes hranice českého státu. Tento měsíc to bude již 275 let, co Prusové obsadili Prahu a do konce září také většinu Čech.



5. září 1744 začalo ostřelování Prahy

Prusové Prahu přes dva měsíce okupovali a drancovali. Současně postupovali směrem na Benešov, Votice, Tábor, který padl 24. září 1744, a České Budějovice, které se vzdaly 30. září 1744. Boje byly důsledkem války o rakouské dědictví v letech 1740–1748. I když byla během srpna posádka pražských

měst posilována, nedostačovalo to. Dne 1. září 1744 se u Prahy shromáždily pruské síly, které rozbily tábor na Bílé hoře. Během prvních zářijových dnů Prusové postupně uzavírali obklíčení, jež se táhlo od Libně až do Braníka. 5. září začalo ostřelování Prahy. 6. září se Prusové u Berouna střetli s Bathányho jednotkami,

pro které byl střet úspěšný. Prusové se stáhli k Praze, zatímco terezínské oddily obsadily Beroun a Zbraslav. Do pruských rukou Praha padla 17. září.

Bathányho husaři sice ještě před pádem města zajížděli až k Lahovicím jižně od Prahy, ale vzhledem k tomu, že se Fridrich II. rozhodl již den po okupaci Prahy k dalšímu tažení na jih, tak pruské patroly zasahovaly hluboko do jižních Čech, konkrétně až k Písku a Táboru.

Bathány po zprávě o dobytí Prahy poslal do jižních Čech oddily Chorvatů, Varaždínů, Dalmatinců a husarů, aby zabraňovaly pruskému postupu, pozorovaly pohyby pruských oddílů na pravém vltavském břehu a v pruském týlu prováděly diverzní akce.

-alb-

foto © Wikimedia Commons

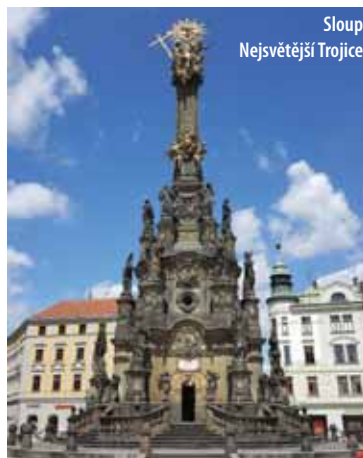
## Nejvyšší sousoší v České republice (265 let)

Olomoucký sloup Nejsvětější Trojice s výškou 35 m dominuje zdejšímu Hornímu náměstí. Jeho součástí je i malá kaple. Tento barokní skvost pochází z poloviny 18. století.

Byl vysvěcen olomouckým biskupem Ferdinandem Troyerem 9. září 1754 za přítomnosti císařovny Marie Terezie a Františka Štěpána Lotrinského. Jako jedno z vrcholných barokních děl byl v roce 2000 zařazen mezi



Svatý Jan Sarkander



Sloup Nejsvětější Trojice

světové dědictví UNESCO. Od roku 1716 jej realizoval místní kameník Václav Render, dokončení se však nedožil. Stavby se poté ujal magistrát a na

pracích se podílela celá řada zdejších umělců a řemeslníků. Sloupu dominují pozlacené měděné sochy Nejsvětější Trojice doprovázené archandělem Michaelem a Nanebevzetím Panny Marie. Tři patra jsou osazena 18 sochami svatých. Na nejvyšším patře stojí mimo jiné svatý Vavřinec a Jeroným, jimž byla zasvěcena kaple na olomoucké radnici. Prostřední patro je věnováno např. světcům Cyrilu a Metodějovi. Je zde i svatý Jan Sarkander, jenž v době vzniku sloupu nebyl ještě svatořečen, a dokonce ani blahoslaven. Jeho kult mučedníka z počátku třicetileté války byl však velmi silný. Svatořečen byl až roku 1995 u příležitosti návštěvy papeže Jana Pavla II. v Olomouci.

Pavel Edvard Vančura

foto © Wikimedia Commons



**1564**  
(455 let)  
**Karel starší ze Žerotína**  
\* 15. 9. 1564  
† 9. 10. 1636  
moravský šlechtic, představitel moravského patriotismu



**1764**  
(255 let)  
**Václav Urban rytíř Stuffer**  
\* 22. 9. 1764  
† 24. 5. 1831  
brněnský biskup, děkan brněnské kapituly



**1794**  
(225 let)  
**Jan Nepomuk hrabě Krakowský z Kolowrat**  
\* 12. 9. 1794  
† 26. 6. 1872  
český šlechtic, vlastenec, filantrop



## Dekret pro učence (235 let)

Královská česká společnost nauk byla veřejně uznána dekretem císaře Josefa II. již 20. září 1784. Její předchůdkyní byla Společnost učená, která vznikla roku 1769 ze schůzek příznivců věd a umění.

Naše nejstarší a dlouhodobě činná učená společnost (1784–1952) zahrnovala humanitní i přírodní vědy. Mezi její zakladatele patří např. filolog Josef Dobrovský, historik Gelasius Dobner či matematik Josef Stepling a šlechtic František Josef Kinský. Prvním prezidentem společnosti byl jmenován Karel Egon, kníže Fürstenberg, který společností věnoval svou přírodovědnou sbírku. Dalšími významnými členy byli historik František Palacký, Bernard Bolzano nebo Jan Evangelista Purkyně. Zasedání společnosti se nejprve konala v knihovně Klementina, později v nově otevřené budově Národního muzea na náměstí Rossmarkt,



Královská česká společnost nauk

do roku 1848 Koňský trh, dnes Václavské náměstí. Koncem 19. století dochází ke vzniku jazykově odlišených vědeckých institucí: krátce po sobě byly založeny Česká akademie císaře

Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění a Společnost pro podporu německé vědy, umění a literatury v Čechách. Česká akademie věd a umění (od roku 1918) byla založena díky finanční podpoře českého architekta a stavitele Josefa Hlávky, který se stal i jejím prvním prezidentem. Úkolem instituce byla podpora vědy a literatury v českém jazyce a českého umění. Královská česká společnost nauk byla nucena svoji činnost skončit v roce 1952, kdy všechny činnosti převzala tehdy vzniklá státní Československá akademie věd, kterou po změně režimu nahradila roku 1992 Akademie věd ČR.

-ala-

## Osvěta pro všechny (215 let)

Václav Vlček byl uznávaný český spisovatel a novinář, psal do Národních listů a časopisu Hlas. Přátelil se s řadou významných osobností a založil oceňovaný časopis Osvěta, který se stal symbolem vlastenectví.

Narodil se 1. září 1804 ve Střechově u Kácova do početné rodiny. Přesto vystudoval gymnázium a filologii a po studiích vyučoval na vyšší dívčí škole v Českých Budějovicích latinu, řečtinu, němčinu a češtinu. Zapojoval se do kulturního života, založil ochotnické divadlo a plně se začal věnovat psaní. Nastoupil do redakce Národních listů, později Hlasu a nakonec roku 1871 založil revue Osvěta, kde se snažil oslovit co nejširší veřejnost, různých společenských vrstev. Začátky nebyly jednoduché, ale Osvěta se postupně stala velmi oblíbenou. Václav posléze přestal do revue sám přispívat a věnoval se zcela její organizaci. Vedle toho působil v několika pražských spolcích a byl předsedou Literárního odboru České besedy. Byl také členem zastupitelstva a rady na Královských Vinohradech. Přátelil se s Eliškou Krásnohorskou či Tomášem G. Masarykem. Zemřel 17. 8. 1908 a byl pochován na Vinohradském hřbitově.

Simona Wieserová



Václav Vlček, 1881



**1819**  
(200 let)  
**František Červeny**  
\* 27. 9. 1819  
† 19. 1. 1896  
český výrobce hudebních nástrojů



**1824**  
(195 let)  
**Alexander Seik**  
\* 16. 9. 1824  
† 2. 10. 1905  
český fotograf, jeden z předních tvůrců chromofotografie



**1854**  
(165 let)  
**Leopold Katz**  
\* 29. 9. 1854  
† 19. 1. 1927  
český mecenáš umění, nálezece Jistebnického kancionálu

**5. 9. 1909** (110 let)

Sportovní gymnastka **Vlasta Děkanová** se narodila 5. 9. 1909 v Praze († 16. 10. 1974). Byla držitelkou stříbrné medaile v soutěži družstev žen na letní olympiádě 1936 v Berlíně. Po válce se věnovala organizátorské práci v tělovýchově a působila jako rozhodčí doma i v zahraničí.

**8. 9. 1509** (510 let)

V Čechách **se začala vybírat daň** na vyplacení královských hradů Žebrák, Točnick, Příbram a dalších, které byly v držení Buriana mladšího z Gutštejna, alias Buriana Bohatého. Po jeho smrti roku 1489 přešel majetek na jeho syny, kteří prosluli jako výtržníci a tyto hrady museli vydat.

**8. 9. 1559** (460 let)

Město **Tábor postihl velký požár**, při němž shořelo více než 250 domů. Především požár v roce 1532 zničil 366 domů a poškozen byl i hrad. Archeologové našli 20 cm velkou vrstvu popela. Hrad už ke své bývalé slávě nepovstal. Byl nadále využíván k hospodářským účelům, včetně pivovaru.

**9. 9. 1569** (450 let)

Šlechtic **Jáchym Ondřej Šlik z Holíče, hrabě z Pasounu**, se narodil 9. 9. 1569 v Ostrově († 21. 6. 1621). Pocházel z rodu Šliků, starobylé luteránské rodiny původem z Chebska. Patřil k čelným představitelům luteránského křídla vzbouřených stavů. Účastnil se třetí pražské defenestrace.

**10. 9. 1799** (220 let)

Z iniciativy šlechtické Společnosti vlasteneckých přátel umění v Čechách vznikla kreslířská škola, později nazývaná **Akademie výtvarných umění**. Prvním ředitelem se stal bavorský malíř Josef Bergler. Svou činnost zahájila o rok později. V roce 1896 byla reformována a zestátněna.

## Historia magistra vitae

10. 9. 1919 (100 let)

Mezi mocnostmi Dohody a Rakouskem byla **podepsána mírová smlouva** v Saint-Germain-en-Laye. Rakousko se stalo suverénním státem a uznalo nezávislost ČSR i korekci svých hranic. Díky tomu připadlo ČSR území Vitorazska (113 km<sup>2</sup>, 10 tisíc obyvatel) a Valticka (83 km<sup>2</sup>, 10 600 obyvatel).

13. 9. 1349 (670 let)

Podle pověsti zaznamenané F. Summerem přijel císař Karel IV. se svou družinou při lovu na jeleny k místu se zřídlem horkého pramene, kde pak roku 1358 nechal zbudovat lovecký zámeček, **počátek dnešních Karlových Varů** a prvních lázní u nás. Lázně nazval Teplé lázně u Lokte.

19. 9. 1919 (100 let)

Vynálezce a konstruktér **Vladimír Svatý** se narodil 19. 9. 1919 v Nové Pace († 2. 2. 1986). Od mládí se zabýval zlepšováním techniky tkání, roku 1947 podal první návrh patentu na tryskový tkací stroj. V letech 1951 až 1986 působil v libereckém Výzkumném ústavu textilních strojů.

21. 9. 1564 (455 let)

Šlechtic **Matouš Děpolt Popel z Lobkovic** se narodil 21. 9. 1564 († 11. 10. 1619). Pocházel z duchcovské větve Popelů z Lobkovic. Byl místodržícím Českého království, hejtmanem Prácheňského kraje a velkopřevorem johanitského řádu. Začal s renesanční obnovou konventu na Malé Straně.

21. 9. 1649 (370 let)

V Norimberku byl podepsán tzv. **Prozatímní reces**, kterým skončila dlouhá jednání o odchodu švédských vojsk z území říše a habsburské monarchie. Tato smlouva blíže specifikovala termíny vyplácení válečné náhrady Švédsku, za niž se měla jeho vojska stáhnout z cizích území.

## Polárník z Chomutova (175 let)

**Gustav Matouš Brosch** se narodil 22. září 1844 v Chomutově v národnostně smíšeném manželství. Po brzkém úmrtí rodičů byl vychováván svým příbuzným, mlynářem Krieschem, a vojenskými výchovnými ústavy. Později navštěvoval námořní akademii a od roku 1859 sloužil ve válečném námořnictvu mocnářství.

V letech 1872 až 1874 se jako důstojník lodi Admiral Tegetthoff zúčastnil rakousko-uherské severopolární expedice, která objevila souostroví Země Františka Josefa. Na expedici mimo jiné prováděl měření magnetismu a spolupracoval na jedné ze saňových výprav. Po skončení výpravy se podílel na zpracování jejich vědeckých výsledků. Během další služby byl postupně povyšován, nejprve do hodnosti poručíka I. třídy, pak se stal korvetním a fregatním kapitánem a v roce 1899 byl jmenován kontraadmirálem. Do výslužby odcházel v roce 1904

s propůjčenou hodností viceadmirála. V rodném Chomutově měl několik přednášek o výpravě, byl členem Geografické společnosti ve Vídni a je po něm pojmenován Brožův ostrov vedle Greeleyho ostrova. Při expedici pojmenoval jeden z mysů v Zemi Františka Josefa jako Chomutovský mys. Zemřel 18. 8. 1924 ve Štýrském Hradci.

M. Foltýn

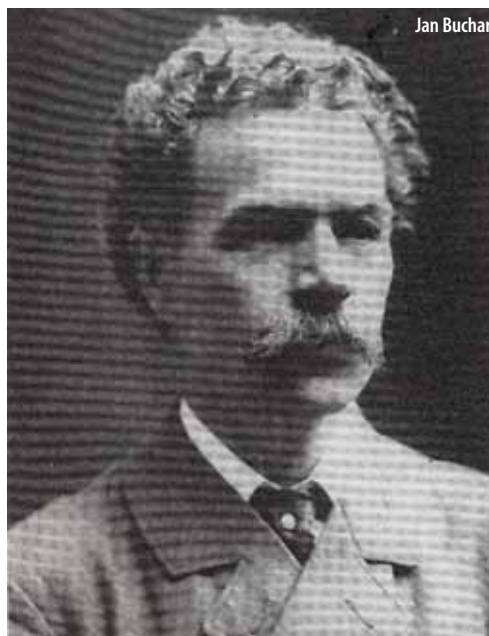


foto © Wikimedia Commons, autor Petr Kinšt

## Otec krkonošské turistiky (160 let)

Trmáčet se v zimě i v létě po krkonošských kopcích jen tak pro zábavu? To může napadnout jen nějakého blázna. Jan Buchar jím v dobrém slova smyslu však byl.

Když se 20. září 1859 narodil v Mříčné u Jilemnice, po horách se lidé pohybovali hlavně kvůli výdělku a práci. Turistiku v dnešním pojetí spíše provozovala jako kratochvíli v duchu romantismu bohatá vrstva společnosti. Jan Buchar působil jako učitel v Dolních Štěpanicích a od mládí se turistice věnoval. Zlomem ale bylo pochození potenciálu lyží, které do Krkonoš přivezl hrabě Harrach. Původně čistě pracovní pomůcce lesníků pro pohyb v zasněženém terénu otevřel Buchar úplně nový svět. Zrodila se zimní turistika, následně Český krkonošský spolek „Ski“ a dlouhá spolupráce s Rösslerem



Jan Buchar

Ořovským. Nadšenec Buchar organizoval letní a zimní turistiku, která postupně změnila tvář Krkonoš. Horské boudy fungovaly i v zimě, přecházely od německých k českým nájemcům, a tím se rovněž posiloval „český duch“. Sám Buchar se věnoval značkování tras, kartografii, spisovatelství a bohaté přednáškové činnosti. Byl rovněž znalcem krkonošské květeny a stal se předsedou krkonošské župy Klubu československých turistů. Život průkopníka krkonošské turistiky a lyžování ukončilo 10. 10. 1932 nákladní auto v Praze u Národního divadla. Pohřben byl v Jilemnici.

-babok-

foto © Wikimedia Commons



**1864**  
(155 let)  
**František Novotný**  
\* 20. 9. 1864  
† 27. 7. 1918  
český geodet a profesor na Vysoké škole technické v Praze



**1869**  
(150 let)  
**Růžena Maturová**  
\* 2. 9. 1869  
† 25. 2. 1938  
česká operní pěvkyně a sopranistka



**1889**  
(130 let)  
**Václav Příhoda**  
\* 7. 9. 1889  
† 18. 11. 1979  
český profesor, držitel medaile J. A. Komenského a Řádu republiky



## Krásá ji zničila (105 let)

Před 105 lety se narodila patrně nejkrásnější herečka předválečné éry Lída Baarová. Mohla se z ní stát světoznámá filmová hvězda, kdyby neodmítla nabídku z Hollywoodu. Během filmování v Německu se zapletla s ministrem propagandy Josephem Goebbelsem a tenhle vztah ji nakonec zničil.

Lída Baarová se narodila jako Ludmila Babková 7. září 1914 v Praze. Počátkem třicátých let se prosadila ve Vinohradských ateliérech a brzy šla z jedné filmové role do druhé. Po premiéře německého filmu Barkarola v březnu 1935 se z ní stala skutečná hvězda. Samotný Hitler ji dvakrát pozval na čaj, ovšem osudovým se jí stalo setkání s Josephem Goebbelsem. Jenže Hitler svému ministrovi román s herečkou zakázal, a tak vztah definitivně skončil. Baarová pak byla v nemilosti, a tak se vrátila domů. V září 1945 byla obviněna z velezrady a kolaborace. Spolu s ní ale trpěla i její rodina. Matka při jednom výslechu dostala



Lída Baarová ve filmu *Život je krásný* na titulní straně časopisu *Kinorevue* (1940)

mrtvici a zemřela, mladší sestra, herečka Zorka Janů, spáchala sebevraždu. Lída byla po 16 měsících z vězení propuštěna a po roce 1948 spolu se svým manželem Janem Kopeckým, za kterého se provdala v roce 1947, emigrovala. Žila ve Španělsku a Itálii, kde natočila film *Darmošlapové* (režie F. Fellini). Nakonec se usadila v Rakousku, kde se vdala podruhé, a to za gynekologa Kurta Lundwalla. Bývalá filmová hvězda zemřela opuštěná, zahořklá, závislá na alkoholu a zbavená svěprávnosti 27. října 2000 v Salzburgu. Pohřbena byla v rodinné hrobce v pražských Strašnicích.

Marcela Kohoutová

foto © Wikimedia Commons

## Komunisty rychle opustil (105 let)

Světově proslulý český výtvarník a také básník Jiří Kolář se narodil 24. září 1914 v Protivíně. Dokázal se prosadit doma i v zahraničí, je autorem mnoha originálních výtvarných technik a také byl mecenášem mladých umělců.

Narodil se v rodině pekaře, vyrůstal spíše samotářsky se svou sestrou dvojčetem, ale měl i další sestru a bratra. Když bylo Jiřímu 12 let, rodina se přestěhovala do Kladna, kde se později vyučil truhlářem. Přesto se jeho první výtvarná výstava konala již roku 1937. Básnický debut Jiřího se odehrál v roce 1941, kdy byla vydána jeho první sbírka *Křestní list*. Spolu s J. Chalupěckým založili Skupinu 42. V roce 1945 vstoupil do komunistické strany, ale po pár měsících z ní vystoupil. Od roku 1948 mu komunisté zakázali publikovat a v roce 1953 byl vězněn. Od roku 1949 byl ženatý s malířkou a fotografkou



Jiří Kolář, 1979

Bělou Helcovou. Koncem padesátých let se začal věnovat kolážím. Od roku 1963 vystavoval v zahraničí a byl zastoupen na světových výstavách. V roce 1977 podepsal Chartu 77, brzy poté mu nebylo umožněno vrátit se do Československa ze studijního pobytu ve Francii. Proto od roku 1980 žil v Paříži a ve Francii je jeho výtvarné umění velmi ceněné. Po jeho nedobrovolné emigraci nebylo jeho manželce dva roky umožněno vycestovat za ním. Jiří se vrátil do Prahy v roce 1997, kde také 11. 8. 2002 umírá. Pohřben je na Vinohradském hřbitově.

Helena Jehličková

foto © Wikimedia Commons, autor Hana Hamplová

## Historia magistra vitae

22. 9. 824 (1195 let)

**Zima roku 824** začala již v září, napadlo hodně sněhu a ten ležel celých 29 týdnů. Zima byla velmi tuhá, zmrzlo mnoho lidí i zvířat. Jde o první z neobvyklých zim v Čechách, které se vyskytují u různých autorů. Další jsou uváděny v letech 962, 1065, 1074, 1104, 1258, 1436, 1520 a 1587.

22. 9. 1859 (160 let)

Jazykovědec, slavista, literární historik, překladatel, publicista a vysokoškolský pedagog **Václav Vondrák** se narodil 22. 9. 1859 v Dubu († 13. 8. 1925). Vystudoval románskou a slovanskou filologii. Jádrem jeho obsáhlého vědeckého bádání jsou především paleoslovenistické práce.

29. 9. 1134 (885 let)

Po smrti biskupa Menharta byl **11. pražským biskupem** zvolen Jan I., probošt vyšehradské kapituly. Podporoval rozšíření řádu premonstrátů v Čechách, se kterým se blíže seznámil díky olomouckému biskupovi Jindřichu Zdikovi, který premonstráty upřednostňoval před benediktiny.

29. 9. 1389 (630 let)

Beneš z Kravař a Krumlova založil **klášter augustiniánů kanovníků ve Fulneku**. Zakládací listinu stvrdil olomoucký biskup Mikuláš z Rýzmburka. Jako letní sídlo probošta a klášterního panství byl po roce 1747 postaven zámeček Pustějov. Zrušen byl císařem Josefem II. v roce 1784.

29. 9. 1729 (290 let)

**Pleň zachvátil požár**, při kterém bylo zničeno či poškozeno 40 domů. Plameny se nevyhnuly ani dominikánskému klášteru. Nejdříve požár poničil kostel sv. Ducha, pak se rozšířil dále na konvent a chrám sv. Markéty. Bratři museli nějakou dobu hledat nocleh u měšťanů a u františkánů.



1899

(120 let)

**Hilsneriáda**

12. 9. 1899 zahájen proces s L. Hilsnerem obviněným z vraždy A. Hružové



1914

(105 let)

**Tomáš Baťa ml.**

\* 17. 9. 1914  
† 1. 9. 2008  
český podnikatel, syn zakladatele firmy Baťa Tomáše Bati



1924

(95 let)

**Ivan Diviš**

\* 18. 9. 1924  
† 7. 4. 1999  
český básník a esejista



## Mezinárodní dny

Září 2019		
název	vyhlášeno	vyhlásil
Dny evropského dědictví Dny otevřených dveří památek (1. nebo 2. víkend v září)	1991	OSN
Světový den první pomoci (2. sobota v září)	2000	Mezinárodní Červený kříž
Mezinárodní den neslyšících (3. neděle v září)	1958	Mezinárodní federace neslyšících
Světový den srdce (poslední neděle v září)	2000	Světová federace srdce
Světový den námořnictva (poslední týden v září)	1978	OSN, Mezinárodní námořní organizace
5. Mezinárodní den charity	2013	OSN
8. Mezinárodní den gramotnosti	1966	UNESCO
9. Evropský den recyklace baterií	2015	Eucobat
10. Světový den prevence sebevražd	2009	WHO
12. Mezinárodní den OSN spolupráce jih-jih	2003	OSN
14. Evropský den židovské kultury	1999	UNESCO
15. Mezinárodní den demokracie	2007	OSN
16. Mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy	1987	OSN
Den církevního školství	2000	Česká biskupská konference
Od 16. 9. Evropský týden mobility	2002	EU
19. Den, kdy mluvíme jak piráti	1995	John Baur a Mark Summers
20. Den malování mandal	2016	Centrum Mandala, z. s.
21. Mezinárodní den míru	1981	OSN
Mezinárodní den Alzheimerovy choroby	1998	ADI
22. Mezinárodní den bez aut	2001	EU
26. Evropský den jazyků	2001	Rada Evropy
Mezinárodní den antikoncepce	2001	Rada Evropy
27. Světový den cestovního ruchu	1979	WTO
28. Světový den boje proti vzteklině	2007	WHO, FAO
30. Mezinárodní den překladatelů	1991	Mezinárodní federace překladatelů

## Přijďte s dětmi do Lorety a objevte svůj Loretánský poklad

Znáte to: je hezký den, chtěli byste s dětmi někam na procházku, aby pořád neseděli doma u počítače nebo mobilu. Možná byste i měli chuť navštívit nějakou výstavu, muzeum nebo zajímavé historické místo v Praze, ale máte obavu, aby se tam děti nenukily.



Někdy bývá těžké pro uměnímilovné rodiče či prarodiče zprostředkovat dětem zážitek z návštěvy takového místa, protože – málo platně – děti to vnímají trochu jinak a potřebují specifické impulzy, aby je prohlídka muzea či památky opravdu bavila. Určitě je řada těch, kteří jsou schopni svá dítka kreativně motivovat, před návštěvou si toho

hodně načtou a připraví si pro ratolesti opravdu zajímavou procházku plnou příběhů a inspirace. Pokud ale z nejrůznějších důvodů nemůžete či nedokážete něco takového sami zvládnout, je tu pro vás řešení – přijďte s dětmi do pražské Lorety a využijte nabídku zajímavých pracovních listů, jejichž součástí je pro mladší děti také napínavá hledací hra. Listy dostanete zdarma k dětské vstupence.

Dětský okruh nese název „Objevte svůj Loretánský poklad“. Je zpracován ve čtyřech věkových kategoriích, od předškolních dětí až po středoškoláky. Mladší děti hledají „tři poklady“ – tři dary tří králů v podobě tří truhliček, které mohou odemknout a objevit, co se v nich skrývá. Chcete-li odkrýt poutavá tajemství historie Prahy spolu se svými dětmi tak, aby se nenukily a zároveň se něco dozvěděly, neváhejte a přijďte s nimi do pražské Lorety!

[www.loreta.cz](http://www.loreta.cz)



# 13. PRAŽSKÉ CYKLOZVONĚNÍ

ANEB NA KOLE DO

# ZOO

21. 9. 2019

ZVEME VÁS NA CYKLOVÝLET  
DO PRAŽSKÉ ZOO

VSTUPENKA  
JEN ZA 50 Kč

PRO TY, KTERÍ PŘIJEDOU S PELOTONEM  
NA KOLE. PLATÍ DO VYČERPÁNÍ ZÁSOB!

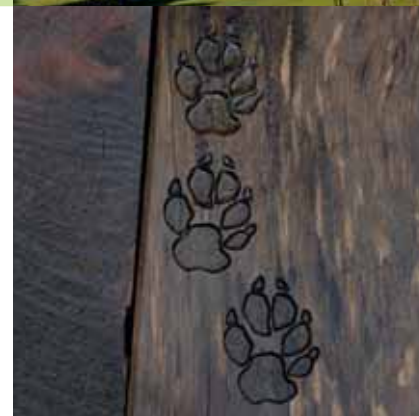
www.cyklozvoneni.cz





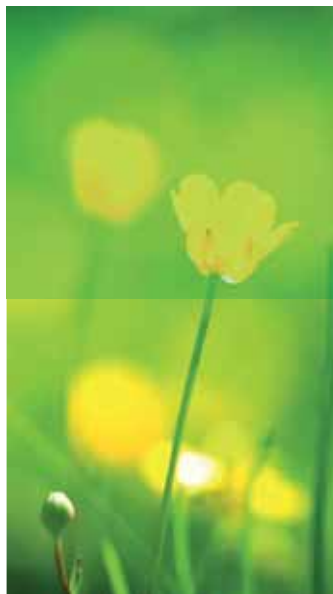
Blíž přírodě

# Pojďte s námi do přírody!



- Navštivte přírodně cenné lokality po celé České republice.
- Vydejte se s námi pěšky, na kole či s kočárky na naučné stezky.
- Sledujte rostliny a živočichy z vyhlídek a pozorovaten.
- Objevte s námi orchidejové louky, pralesy a památné stromy.
- Podívejte se do nitra obnovených rašelinišť a mokřadních luk.
- Vyberte si lokalitu na [www.blizprirode.cz](http://www.blizprirode.cz) a vyrazte s NET4GAS a ČSOP do přírody!

**Rozvíjíme společensky odpovědnou politiku ochrany přírody s ohledem na současné a budoucí generace a jsme jedním z největších firemních dárců v oblasti ochrany přírody v České republice.**

[www.blizprirode.cz](http://www.blizprirode.cz)

## Praha:kurzy

### Staňte se průvodcem/kyní!

Prague City Tourism otevírá kurzy pro průvodce Prahou a průvodce cestovního ruchu. Začínáme v září 2019! Těšit se můžete na přednášky z historie, dějin umění, instruktáže na památkových objektech nebo na metodiku cestovního ruchu.

Pro více informací pište na adresu [studijni@prague.eu](mailto:studijni@prague.eu) nebo volejte na +420 221 714 125.

[Praguecitytourism.cz](http://Praguecitytourism.cz)

PRA  
HA  
PRA  
GUE  
PRA  
GA  
PRA  
G

Prague  
City Tourism

Praha:emoce



# Druhá světová válka (80 let)

Patrně nejhrůznější konflikt v dějinách Země začal 1. září 1939 napadením Polska a skončil 2. září 1945 kapitulací Japonska. Trval šest let a tři dny, pokud počítáme i dva dny přestupné v letech 1940 a 1944. Během války zahynulo více než 60 milionů lidí a další miliony obětí přinesl hlad a nemoci, včetně nemoci z ozáření.

## Přede hry...

Pokud připočítáme anexi Rakouska a Československa, jednou z dalších byl 23. srpna 1939, kdy byla v Moskvě podepsána smlouva známá jako Pakt Ribbentrop–Molotov. Krátce poté Hitler stanovil datum útoku na Polsko, jednalo se o 26. srpna. Protože ale toho dne Británie podepsala Polsku záruky v případě německé invaze, Hitler útok odvolal. Tato informace se ale nedostala včas ke všem posádkám, dokladem čehož je šarvátka na nádraží v Mostech, známá jako Jablunkovský incident. Hitler přemýšlel, jak svalit vinu za napadení Polska, nyní již britského spojence, na Poláky. Záminkou se mu stal vysílač v hornoslezské Givici, který 31. srpna Němci sami sobě přepadnou v polských uniformách. Na druhý den vtrhne Hitler do Polska silou 1,5 milionu vojáků podporován třemi slovenskými divizemi v počtu 51 306 mužů. Krátce nato pochopí Poláci také pravý význam „bratříčkování“



Němců se Sověty, kteří 17. září vtrhnou do Polska od východu s více než 800 000 vojáky. Tak se stalo, že nacistické Německo, Sovětský svaz a Slovensko během jediného měsíce zlikvidovaly odpor Polska. Následně si dobyté území rozdělili mezi sebe Němci, Sověti, Litevci a Slováci.



## Dohry...

Podle odhadů, které se neuvěřitelně liší, zemřelo 50–80 milionů lidí, z toho více než 50 milionů civilistů, přes 20 milionů vojáků, Židů 5,9 milionu, sovětských zajatců 2–3 miliony, Romů 220 000–1 500 000, mentálně a fyzicky postižených 200 000–250 000, homosexuálů 5 000–15 000 a svědků Jehovových 2 500–5 000.

## Oběti...

USA 418 500 | Tichomořské ostrovy 57 000 | Thajsko 5 600 | Spojené království 450 400 | Sovětský svaz 23 200 000 | Španělsko 4 500 | Singapur 50 000 | Rumunsko 841 000 | Řecko 300 000 | Rakousko 110 000 | Portugalský Timor 55 000 | Polsko

5 600 000 | Nový Zéland 11 900 | Norsko 9 500 | Nizozemsko 205 900 | Newfoundland 1 100 | Německo 7 500 000 | Mongolsko 300 | Malta 1 500 | Malajsie 100 000 | Maďarsko 580 000 | Lucembursko 2 000 | Lotyšsko 227 000 | Litva 353 000 | Korea 60 000 | Kanada 45 300 | Jugoslávie 1 027 000 | Jižní

Afrika 11 900 | Japonsko 2 600 000 | Itálie 459 500 | Island 200 | Irsko 100 | Írán 200 | Irák 1 000 | Indonésie 4 000 000 | Indie 1 587 000 | Francouzská Indočína 1 000 000 | Francie 562 000 | Finsko 97 000 | Filipíny 147 000 | Etiopie 205 000 | Estonsko 76 000 | Dánsko 3 200 | Čína 10 000 000 | Československo 365 000 | Bulharsko 22 000 | Brazílie 2 000 | Belgie 88 100 | Barma 60 000 | Austrálie 40 500 | Albánie 28 200 |

## Epilog...

Od roku 1945 do současnosti se lidé nepoučili. Oběti druhé světové války jim nebyly dostatečným varováním.

Alois Rula

foto © Wikimedia Commons







MUZEUM STŘEDNÍHO POOTAVÍ  
STRAKONICE



I přes probíhající rekonstrukci stálých expozic muzea nabízíme návštěvníkům např. výstup na vyhlídkovou věž Rumpál.

### Vyhlídková věž Rumpál

Gotická věž byla postavena po roce 1260 za Bavora II. Výška věže je 35 metrů a vede do ní 127 schodů. Zajímavá je svým břitem, který bránil poškození věže při jejím odstřelování. Podobnou věž má také hrad Zvíkov. Své jméno věž získala podle stejnojmenného zařízení, které sloužilo k tahání vody ze studny nebo ke spouštění odsouzenců do spodní části věže, která sloužila jako hladomorna (dveře u paty věže na II. nádvoří byly probourány až ve 30. letech 20. stol.).

#### Černá kuchyně

stálá expozice Němí svědci minulosti

otevřeno v září: út–ne 9–16 hod.



Vodní mlýn  
Hoslovice

17 kilometrů od Strakonice na vás čeká:

- jedinečná atmosféra dob dávných a minulých
- autentický obraz života ve mlýně
- areál s domácími zvířaty a hospodářským vybavením
- zábava a poučení pro celou rodinu
- program s ukázkami řemesel a pečení chleba

#### Řemeslné akce ve mlýně:

14. 9. Keramický den

19. 10. Posvícení

otevřeno v září: út–ne 9–16 hod.

tel.: +420 380 422 608

e-mail: [informace@muzeum-st.cz](mailto:informace@muzeum-st.cz)

[www.muzeum-st.cz](http://www.muzeum-st.cz)

## Vimperk – pestřejší nabídka volnočasových aktivit



Nejen obyvatelé města a okolí, ale i jeho návštěvníci mohou nyní využívat nově proznačené trasy pro nordic walking. Přejeme příjemně strávený čas na těchto trasách a v nohách spoustu kilometrů.

**Nejdelší trasa** (3,6 km), určená pro začátečníky, seniory vyššího věku, rodiče s dětmi, rekonvalescenty nebo zdravotně oslabené jedince, je proznačena zelenou barvou a provede vás Praveťským údolím.

**Kratší trasa** (3,3 km), která je naopak určena pro zdatnější chodce (předpokládá dobrou fyzickou kondici, ale není natolik náročná, aby nebyla zvládnutelná běžnou populací), je v okolí Brantlova Dvora proznačena modrou barvou. Pokud by však někdo tuto trasu nechtěl jít celou, má možnost využít žlutě proznačenou zkratku.



Na začátku a přibližně uprostřed každé trasy jsou nainstalovány informační stojany s mapou a popisem tras nebo protahovací cviky. Samotné značení tras je pak tvořeno dvěma svislými pruhy, kdy pravý je v barvě trasy (modrá, žlutá, zelená) a levý bílý. ([www.vimperk.cz/cz/nordic-walking-vimperk-a-okoli/4509](http://www.vimperk.cz/cz/nordic-walking-vimperk-a-okoli/4509))

[www.vimperk.cz](http://www.vimperk.cz)

## Setkání pod rokycanskou věží

20.–21. září 2019

### Hlavní scéna – Masarykovo náměstí

#### Pátek

14:30 Slavnostní zahájení  
14:35 Dechový orchestr ZUŠ  
15:40 Rocksana  
17:30 Sifon Original  
19:30 Paradox  
21:00 Jakub Děkan  
22:00 Ohňostroji  
22:30 Lords rock revival

#### Sobota

9:45 Žesťové kvarteto Corrente  
10:00 Big band ZUŠ Rokycany  
11:30 Muzikál Král zbojníků  
13:15 Rokytka  
15:00 Crazy Dogs  
17:00 Hlasoplet  
19:00 Vlasta Horváth  
21:00 No Name

Moderuje Roman Jedlička.

# Táborská setkání 2019

Máte rádi atmosféru středověku? Láká vás tradiční hudba, zpěv a veselení pod širým nebem? Pak si nenechte ujít **28. ročník festivalu Táborská setkání**, který se bude konat ve dnech **13.–15. 9. 2019**.



Historické centrum Tábora s několika náměstími, křivolakými uličkami i bohatou zelení za městskými hradbami ožívá na tři dny dávnou historií první poloviny 15. století. Časem, kdy se vlády nad městem ujal husitský vojevůdce Jan Žižka z Trocnova. Také nyní po téměř šesti stovkách let symbolicky přebírá slavný hejtman vládu nad Táborem. Za rachotu bubnů a světel pochodní ho přitom doprovází zástup jeho husitských bojovníků.

Páteční program zahájí středověká hudba **Quercus** a vystoupení táborské taneční skupiny **Coda**. Po příchodu pochodňového průvodu zazní husitský chorál v podání místního pěveckého sboru **Hlahol**. Slavnostní ceremoniál zprostředkuje setkání čtyř hejtmanů táborské obce a otevře město středověku. Tanečnice, plivači ohně i středověcí žongléři doplní program nočního středověkého tržiště, kde si můžete zakoupit výrobky z kůže, ze dřeva, z hlíny, svíčky, koření, šperky či medovinu. Součástí tržiště jsou i ukázky dobového života, středověké kuchyně a mnoha dalšího. Vrcholem pátečního hudebního programu je koncert slavného slovenského zpěváka a skladatele **Richarda Müllera s kapelou** a rappera, zpěváka, textaře a hudebníka **Radoslava Bangy alias Gipsy.cz**. Ohňová show završí první den festivalu.

Sobotní odpolední program začne slavnostní přehlídkou kostýmovaného průvodu v čele s Janem Žižkou. V průvodu však uvidíte nejen husity, ale také křižáky a dobyvatele Tábora z konce období třicetileté války. Během dne můžete zavítat



na středověký špitál, do žebračké uličky, na rytířský turnaj na koních nebo do středověkého vojenského tábora. Pro děti je připraven dětský ráj s tvořivými dílnami či fotbal mnichů, letošní novinkou bude dětská ponožková bitva, kdy armáda malých bojovníků bojuje pod vedením zkušených hejtmanů za použití ponožkového střeliva. V Teen zóně se letos poprvé představí **muzeři Naty Hrychová, Adam Kajumi či Mína**. K vidění bude i freestyle BMX a SK8 exhibice. V Kině Svět se bude promítat

Vykoupení – Zrození Kingdom Come: Deliverance a Fechtbuch: The Real Swordfighting behind Kingdom Come, s jejichž tvůrci z týmu **WARHORSE STUDIOS** proběhne i poutavá beseda.

V podvečer s kapelou vystoupí **Adam Mišík** a **Tata Bojs**. Hudební třešnickou sobotního programu bude koncert nejuspěšnější Queen tribute kapely v České republice a jedné z nejuznávanějších Queen tribute kapel na světě – kapely **Queenie**. Na závěr sobotního programu rozjasní oblohu a v hladině Jordánu se bude zrcadlit velkolepý ohňostroj.

Pohodovou neděli zpestří vystoupení neapolského písničkáře **Napoli Acustica**, rock-punková skupina **Gangstaska, Gingerhead**, v jejichž hudbě se setkává rock, funk i silné popové melodie, a skupina **minus123minut**. V rámci Dnů evropského kulturního dědictví s letošním tématem „památky a zábava“ bude bezplatně umožněn vstup do zajímavých objektů, galerií, muzeí aj.



[www.taborskasetkani.eu](http://www.taborskasetkani.eu)

**TÁBORSKÁ ŠETKÁNÍ®**  
13.–15. 9. 2019  
Richard Müller, Tata Bojs, Queenie, Adam Mišík

tabor  [www.taborskasetkani.eu](http://www.taborskasetkani.eu)



# Jindřichův Hradec – Žijeme naplno i v září!

Město na 15. poledníku nabízí k návštěvě řadu pamětihodností i kulturních akcí.

## Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec

Prakticky až do konce září si zde můžete prohlédnout výstavy „Černínové – Diplomaty, cestovatelé, sběratelé“ a „Kabinety Stuchlé – Kouzelný svět pohyblivých loutek“.

**Výstavní dům Stará radnice na náměstí Míru** zve na výstavu, která představuje průřez celoživotním dílem Josefa Lady (1887–1957). Dále jsou připraveny stálé expozice z dějin Města Jindřichův Hradec a jeho samosprávy, expozice JHMD železnice hrou a obřadní síň Jana Kotěry.

**Dům gobelínů** se věnuje výročí 140 let od narození Marie Hoppe Teinitzerové – zakladatelky



Přes kopec na Hradec aneb Jindřichohradecký pedál



Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec

Zveme vás...

**15. 9. Benefiční koncert Mezinárodního smyčcového orchestru Jindřichův Hradec – Gmünd** (reprezentativní prostory státního hradu a zámku)

**20.–22. 9. XXV. slavnosti Adama Michny z Otradovic**

Město si připomene odkaz svého slavného rodáka, jenž byl varhaníkem, básníkem, hudebním skladatelem a také jedním ze zachránců českého jazyka.

**28. 9. Svatováclavské slavnosti** (v centru města)

**5. 10. Přes kopec na Hradec aneb Jindřichohradecký pedál**

Cyklistický a pěší výlet oficiálně ukončí letošní turistickou sezonu v Jindřichově Hradci.



Slavnosti Adama Michny z Otradovic

gobelínových dílen v Jindřichově Hradci, a to prostřednictvím výstav s názvy „Zašitá krása“ a „První dáma české tapiserie“.

**Muzeum fotografie a moderních obrazových médií** zve na výstavu „Antonín Kratochvíl – Moskevské noci & portréty osobností“ či „Jezuité v Jindřichově Hradci“. Pro návštěvníky si muzeum nachystalo také řadu workshopů nebo fotografických vycházek s fotoporadnou.

**Muzeum Jindřichohradecka** zve na výstavu „Drátenictví včera a dnes“ nebo na výstavu „Zábava, vášeň, hazard aneb Z historie karet a hry“.

[www.infocentrum.jh.cz](http://www.infocentrum.jh.cz)  
[www.jh.cz](http://www.jh.cz)



## Veletrh cestovního ruchu Plzeňského kraje

Haly TJ Lokomotiva Plzeň

Čt–Pá: 10.00–18.00

So: 10.00–17.00

Vstup zdarma



**19–21/09/2019**

Interaktivní zábava  
Cestovatelské přednášky  
Kompletní turistické informace  
Ochutnávky tradiční gastronomie



INTERNATIONAL TOURISM EXPO OF THE PILSEN REGION



PLZEŇSKÝ KRAJ

[www.itep-plzen.cz](http://www.itep-plzen.cz)



## Cheb – město historických krovů

V roce 2019 oslaví město výročí 700 let od vzniku nejstaršího zachovaného krovu na území ČR. Workshop „Tesařská dílna“ ve dnech 2.–7. 9. bude týdenní program, který vyvrcholí v rámci zahájení Dnů evropského dědictví v Chebu.

Ukázková výroba a stavba zmenšené repliky krovu presbytáře františkánského kláštera je určena pro školy a další tímto zvané návštěvníky, kteří se na náměstí mohou v průběhu dnů prostrídat při různých činnostech. Program zajišťuje ve spolupráci pedagogický pracovník, stavební historik a tesaři. Pro školy: třídy dopoledne 8.30–9.30 | 10–11 | 11.30–12.30 a třída odpoledne 13.30–14.30. Pro veřejnost také denně 15–16 hod.

### Tesařská dílna – program

**2. 9. | 14 hod. Slavnostní zahájení tesařské dílny**

**3. 9. Středověká geometrie v praxi** – geometrické vytyčování konstrukce, výklad, obrazové i praktické ukázky, středověké délkové míry (Chebský loket 0,6585 m), kresba plánu pomocí kružnic – kružnicová růžice, propojování průsečíků, zapojení všech návštěvníků do procesu vytyčování.

**4. 9. Ruční sekání trámů** – tradiční osekávání kmenů pomocí seker, hranění, barvení rudkou – šňoření, ukázky tesařských nástrojů, tesařských seker, pil, dlát, palic, loupáků, kramlí nebo koz. Chybět nebude dendrochronologie – určování stáří dřeva.

**5. 9. Tradiční tesařské spoje** – výroba prvků konstrukce krovu, jednotlivých trámů určené délky a tvaru, vytváření tradičních dřevěných spojů (plátování, čepování atd.), výroba dřevěných hřebů. Vše s výkladem, obrazové i praktické ukázky s možností opakovaného sestavování a rozebírání tesařských spojů, fungování spojů na tah i na tlak, vyzkoušení stability a pevnosti konstrukce.

**6. 9. Sroubení vazeb krovu | tesařské značky | základní statické fungování** – sestavování

jednotlivých příčných vazeb konstrukce, označování tesařskými značkami, dokončení všech prvků, přípravy ke stavbě. Seznámení se s tvary a druhy konstrukce historických krovů, názvosloví základních prvků krovu, základní skupiny krovů a jejich princip. Následovat bude vztyčení a stavba krovu pomocí vrátků a jeřábu (dřevěné stroje poháněné lidskou silou), pomocí kladky a zdvihání břemen podle osy otáčení. Dále proběhne fixování a stabilizace vztyčených vazeb krovu. Vše s výkladem a obrazovými i praktickými ukázkami.

**7. 9. Vztyčení krovu** – půjde o vyvrcholení akce, kdy po kompletní stavbě konstrukce celého krovu dojde ke vztyčení glajchy (tradiční tesařská oslava).

**7. 9. Požehnání krovu** – prezentace hotové stavby po dokončení, požehnání díla a posvěcení odvedené práce, tedy završení procesu, možnost zhlédnout v celé své kráse...

Tesařská dílna v Chebu je jedinečnou akcí, kterou si nenechte ujít.

Více na  
[www.historickycheb.cz](http://www.historickycheb.cz)



## Spa Hotel Svoboda v nové kráse

V Mariánských Lázních má Spa Hotel Svoboda už dlouhá léta své čestné místo. Po důkladné rekonstrukci doplnil tradičně vysoký komfort ubytování a léčebných procedur nový bazén s nevšedním interiérem a zcela zrekonstruovaná kuchyň.

Hotel se nachází v klidné části Mariánských Lázní v Chopinově ulici, kde hosté ocení nejen bohatou zeď přilehlého lesoparku a blízkost lázeňského centra se známou kolonádou a Zpívající fontánou, ale především větší dávkou pohodlí. Tříhvězdičková Svoboda je součástí lázeňského komplexu budov, k němuž náležejí domy Margareta a Palladio. Dohromady nabízejí přes 130 pokojů kategorie komfort a bohatou škálu lázeňské péče a wellness. Nově zrekonstruovaný bazén skýtá skvělé zázemí pro rehabilitační procedury. Došlo rovněž k proměně interiéru, který získal atraktivní a velmi zajímavý vzhled. Součástí zrekonstruovaného lázeňského centra Palladio je vedle nového bazénu také sauna, parní lázeň, whirlpool a relaxační lehátka. V roce 2014 zde bylo zrekonstruováno také léčebné oddělení a byly vybudovány nové pokoje kategorie komfort. Během rekonstrukce došlo k vytvoření bezbariérového přístupu k minerálnímu koupelím. Vzhledem k tomu, že má hotel svůj vlastní zdroj Josefova pramene, jednoho z nejkvalitnějších pro vysokou koncentraci CO<sub>2</sub>, došlo i k rozšíření počtu minerálních kabin a nově i k úpravě pracoviště slatinných zábalů. Významné vylepšení zázemí hotelu Svoboda je také v kuchyni se zcela novým zařízením. Hotelový komplex přináší hostům komfortní ubytování, vlastní zdroj léčivého Josefova pramene, bazén, širokou nabídku kuchyně a příjemné prostředí restaurace Carlton. Hotel se opět otevřel celoročnímu provozu a obnovil tradici vánočních a silvestrovských pobytů, a to již pro tuto sezonu 2019/2020.

[www.marienbad.cz](http://www.marienbad.cz)



# Šumavou tam a sem



Letošní léto bylo turistice nakloněné, zvláště když uvážíme, že za horkem jsme nemuseli cestovat do horoucích pekel. Propotit tričko jsme klidně mohli doma, protože teploty pravidelně překračovaly magickou třicítku. Mottem mého cestování proto bylo, drž se po vrstevnici, voda teče vždy dolů, a pokud nepůjdeš moc dolů, nemusíš zpět nahoru.

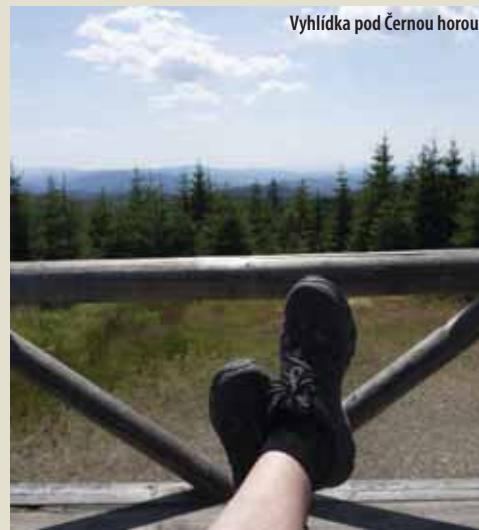


Na vrcholu Černé hory

## Černá hora (1 315 m n. m.)

Jistým restem v mém putování pohořím kozorohů byl pramen Vltavy. Ne že bych neznal „totalitní“ pramen Vltavy na skále pod Kvildou, tedy již pod soutokem Studené a Teplé Vltavy mimo hraniční pásmo, nebo kulaté jezírko s lesknoucími se drobásky známé jako Pramen Vltavy. Chtěl jsem navštívit skutečné prameniště. Zaparkoval jsem na Kvildě a autobusem vyjel na Bučinu. Odtud jsem šel po červené k rozcestníku Na Strážní stezce a dále po červené a modré k rozcestníku Pramen Vltavy. Tady pozor, nikoli vlevo, ale vpravo dál po červené k rozcestníku odbočky Pramen Vltavy vyhlídka. Na samotnou vyhlídku je to jen pár set metrů a vyhlídka při dobré viditelnosti stojí za to. Dále to bylo už jen čiré dobrodružství. Po vichřici popadané kmeny stromů decimované kůrovcem

tu leží nazdařbůh. Vzmáhající se vegetace, tráva do pasu – skalnaté ostrůvky. Být zmije, tak se tu vyhřívám. Nezbyvá než hůl do ruky a hurá k vrcholu. Procházíte prameništěm více potoků a říkáte si, tak který je ta Vltava. Zakrátko narazíte na zpevněnou cestu, která zanedlouho protíná jí podobnou. Dáte se vlevo a po 400 m vystoupáte na vrchol Černé hory, který označuje červeno-bílá tyč triangulace. Kousek odtud je krásný výhled do vnitrozemí. Zpět jsem šel cestou, která vede na vrchol, jen opačně. Na rozcestí zpevněných cest jsem se nevracel na vyhlídku, ale pokračoval směrem ke Kvildě. Cesta se nakonec napojí na modrou, vedoucí od „pramene“ Vltavy do Kvildy. Celý okruh měří asi 14 km.



Vyhlídka pod Černou horou



Francouzský kříž

## Francouzský kříž (650 m n. m.)

V divokém údolíčku klidné říčky Spůlka, mezi Čábuzí a Vítovcemi, se vine silnička tak úzká, že dvě auta tu mají problém. Na půl cesty mezi vesnicemi, 100 m od silnice, na úpatí svahu při okraji lesa, stojí zajímavý kamenný kříž. Jeho konce naznačují, že jde o tzv. kříž tlapatý. Z humanistické majuskule (velké písmeno, verzálka) na kříži se dozvíme: ATS.. KV..ANOS MDESATE JEZDIL WE SVETE POSMRTI NAHLE TVTO. Pod ním je IHS a tři hřeby z kříže. V dolní části pokračuje nápis: NARODIL SE ROKU 1738 DNE 23. LISTOPADU. Výška kříže je 121 cm, šířka 63 cm a tloušťka 10 cm. Podle dvou pověstí tu



jsou pochováni buď zmrzlí francouzští vojáci, které lidi ze strachu nepustili do chalup, nebo jeden z bratrů z nedalekých Vítovců, který zemřel, když šel z vacovského kostela.

Brložské jezírko



### Jezírko Brloh (900 m n. m.)

Výlet začíná u rozcestníku Paseka, u silnice na Šindlov se dvěma domky (jeden je „Žlutého psa“). Po staré polní cestě dojdete k lesu, kde se na křižovatce vydáte tou prostřední, zpevněnou a neznáčenou. Po několika kilometrech uvidíte vpravo Brložské jezírko, ke kterému vede kratičká odbočka, kolem studánky, až na hráz. Odbočka je zkratkou po hrázi na modrou s rozcestníkem Brloh. Jezírko je umělou vodní nádrží, vybudovanou pro plavební dříví do vimperských skláren. Jedná se o ideální místo k odpočinku, svačině i rozjímání. Pokračovat můžete po modré přes Michalovu huť do Lipky, nebo jako já kolem předválečných opevnění, údolím Medvědího potoka do Klášterce a obdivovat tu zdejší viadukt.

Tam někde je Putkovské hradiště



### Putkovské hradiště (700 m n. m.)

Pokud hledáte místa málo známá nebo neznámá, zaparkujte v obci Putkov a vydejte se po modré značce k lesíku na ostrohu, kterému místní říkají Na Hájích. Zdejší sídlo z 12. stol. bylo středověkým

tvrzištěm jménem Hájek, což dokládají více nálezy archeologické než prameny historické. Skalnatý hřbítek obtáčí terasovité stupně (1,5–2,5 m) a vše ohraničuje prudký stupeň (1–3,5 m). Hrádek patrně chránilo dřevěné hrazení bez příkopů. Předchůdcem zdejšího hradiště v druidských dobách bylo místo s funkcí čistě kultovní, nikoli opevňovací.

Studánka U volyňské kapličky



### Branišovská studánka (800 m n. m.)

Do vísky Branišov se dostanete ze dvou směrů, nejlépe pamatovatelným je ale směr od Zdíkova. Zaparkovat se dá pár metrů za návsí na parkovišti pro autobusy. Branišov vás nadchne jednak skvělými výhledy, rázovitými domky a zajímavě umístěnou kapličkou. Nebo se můžete vydat k cíli mého putování U Volyňské kapličky. Po silnici se zákazem vjezdu zakrátko vstoupíte do lesa. Studánku nemůžete minout. Je nedaleko od cesty, kde stávala kaplička, ze které zůstaly jen základy, stále dobře viditelné. Traduje se, že zdejší voda léčí, a dokud kaple stála, konaly se sem náboženské poutě. Místo trochu připomíná Hauswaldskou kapli u Srní. Můžete si myslet o zázračích božích i přírodních cokoli, ale jak sem dojdete, ztišíte hlas a hlavou se vám budou honit různé myšlenky. Lidé mají své starosti, tak už to chodí, a pokud k nim přibydou i ty zdravotní, možná, stejně jako já, promnete oči „zázračnou“ vodou ze studánky.



### Ádova chatová osada (750 m n. m.)

Nejen turistickou živ je člověk. Uprostřed přírody, obklopen lesy, u rybníka, asi 2 km od Stach najdete kemp, ráj pro vodomily, kolouše, turisty i houbaře. Potkáte tu na volno oslici Julču i pidi-kozlíky Jirku a Kubu. To, co bylo pro mne ale největším zjevením, byl dřevěný bufet, který vedou francouzský šéfkuchař a cukrářka s praxí v pražském interhotelu. Kulinářský zážitek vás tu nemine.

Chalupská slat'



### Churáňov – Borová Lada

(1 100–900 m n. m.)

Pokud vám nevdají výlety po asfaltových cestách, mám pro vás jeden. Zaparkujte na Churáňově u bufetu a jděte po modré, směrem na Pláně (2 km). Místo je dalším ze zaniklých obcí Šumavy. Pokračujete po cyklostezce do Nových Hutí (2,5 km), kde na vás čeká vedle několika možností občerstvení také zajímavý kostel. Odtud po zelené projděte obcí k rozcestí Pod Zvěřínem (1,8 km). Pokračujte po zelené překrásným údolím, z jedné strany les a z druhé mokřady s loukami, až do Svině Lady (3,4 km). Zde na vás čeká vedle moc pěkného infocentra Národního parku Šumava krátká odbočka na patrně nejnávštěvovanější místo celé oblasti – Chalupskou slat'. Jinak řečeno, projít tudy bez výletu po dřevěných povalech, snímků břízky na ostrůvku a kachniček by prostě nešlo. Vráťte se zpět a do Borové Lady to je už jen asi 700 m. Vedle všech lákadel smažených tu je sovinec, a jak jsem zjistil, i nové obecní informační centrum. Naproti je zastávka autobusu, který vás dovezde nejprve na Kvíldu a na Pláně. Churáňov je z Pláně slabě dva kilometry, kdy na půli cesty můžete navštívit rozhlednu Na Kobyle, bývalý skokanský můstek.

Luděk Sládek





Pohled na Albertovy lázně v Bad Elsteru



Kostel sv. Ondřeje v Selbu

## Z Aše za bavorským porcelánem a saskými lázněmi

Kdo by neznal značky Rosenthal a Hutschenreuther? Málokdo však ale ví, že tyto značky mají svůj domov v bavorském Selbu, jen co by kamenem dohodil od západočeské Aše. A to, že se na opačné straně Ašského výběžku – v Sasku – nachází také kouzelné lázeňské lázně, neví téměř nikdo. Milý čtenáři, zbystřil! Představujeme partnerská města.



Fontána před kostelem sv. Ondřeje v Selbu

německého porcelánu. Obrovská čajová konvice na kruhovém objezdu, porcelánová zvonkohra na radnici, každoroční největší německý „bleší trh“ s porcelánem nebo státní muzeum porcelánu Porzellanikon vás zajisté uchvátí svou monumentalitou. Město však nehodilo pověstnou flintu do žita. Žije dál a pomalu úspěšně mění svou orientaci z porcelánu na produktový design. Spojení mnoha pracovních příležitostí s polohou v zeleni německé části Smrcin z něj dělá lákavé místo k životu, anebo třeba jen k trávení volného času.

Dřívější Mekka bílého zlata, hornofrancké město Selb, vděčila za prudký rozvoj výroby porcelánu otevření železničního spojení Cheb – Hof v roce 1864. Stejně tak jako bývalá Mekka české textilní výroby – Aš, která se ocitla na těžce trati. Díky železnici se urychlil transport materiálu i výrobků. Obě města prakticky přes noc zbohatla. Stavěly se nové výrobny, přijímali se noví zaměstnanci. Města rostla. Tento růst a zavedená tradice ale najela na útes se vstupem asijských výrobců na evropský trh na přelomu tisíciletí. Levnému zboží z východu nemohl ani selbský porcelán, ani ašský textil konkurovat. V Aši výroba zcela zanikla, v Selbu se s vypětím všech sil drží zuby nehty dodnes.

Přesto Selb vzpomíná na každém kroku na doby, kdy se tu vyráběla téměř polovina

To nenápadné čtyřtisícové saské lázeňské lázně Bad Elster, ukryté v údolí uprostřed lesů, odolávají politickým i ekonomickým zvratům již od roku 1848, kdy byly připojeny k saským královským státním lázním. Návštěvníky, kromě příjemných minerálních a slatinných lázní, zajisté překvapí Divadlo krále Alberta s vlastní filharmonií, hudební pavilony, umělecká galerie, lázeňské muzeum a především desítky úžasných kulturních akcí pořádaných celý rok. Mezi pravidelné opulentní slavnosti patří jarní Slavnost rododendronů, Mezinárodní jazzové dny či Equipage, kdy město na krátký čas ovládnou ušlechtilí koně, koňská spřežení, dámy a pánové v historických róbách.

Proto až zamíříte k nám, nezapomeňte se pojistit do zahraničí a nenechte si ujít příležitost navštívit naše partnerská města. Když na západ, tak do Aše. Nebo ještě kousek dál.

**Informační centrum Aš**  
Hlavní 23, 352 01 Aš  
mobil: +420 702 414 711  
e-mail: [infocentrum@info-as.cz](mailto:infocentrum@info-as.cz)  
[www.info-as.cz](http://www.info-as.cz)



Královský léčebný dům v Bad Elsteru





Annaberg-Buchholz



Chomutov

## Partnerství měst Chomutov a Annaberg-Buchholz



Partnerství mezi těmito městy, vzdálenými od sebe necelých 50 kilometrů, letos oslaví dvacetileté výročí. V současné době probíhá projekt s názvem „Otevřené a moderní úřady“, v jehož rámci se konají jazykové kurzy, workshopy a informačně vzdělávací cesty. Pracovníci obou úřadů si předávají své zkušenosti, učí se navzájem a sdílejí dobrou praxi. Projekt potrvá do konce roku 2020.

Obě města rozhodně stojí za návštěvu. V historickém jádru Chomutova najdete mnoho významných památek, například kostel sv. Kateřiny, městskou věž nebo bývalý jezuitský areál. Celosvětovým unikátem je Kamencové jezero využívané ke koupání a pro vodní sporty. Dalšími lákadly jsou Zoopark Chomutov, rozlohou největší zoo v České republice, a přírodní park Bezručovo údolí.

Annaberg-Buchholz je historickým hornickým městem a turisty láká na „Manufakturu snů“ – muzeum s rozsáhlou expozicí tradičních

krušnohorských dřevěných hraček, nejstarší muzeum kovářství v Německu „Frohnauer Hammer“ či kostel sv. Anny.

Chomutov i Annaberg-Buchholz leží v hornickém regionu Krušnohoří/Erzgebirge, který byl nedávno zapsán do světového dědictví UNESCO.

**Informační centrum Chomutov**  
U Městských mlýnů 5885, 430 01 Chomutov  
tel.: +420 474 341 438  
e-mail: [infocentrum@chomutov-mesto.cz](mailto:infocentrum@chomutov-mesto.cz)  
[www.chomutov-mesto.cz](http://www.chomutov-mesto.cz)

## Střezovská rokle

Během letních měsíců vyrazí turisté na plánované výlety nejen po vlastech českých. Pokud se ale v babím létě rozhodnete pro tuzemsko, nabízí vám obec Březno zajímavou vyjížďku na vlastním kole či vypůjčeném elektrokole v místním infocentru, a to východním směrem po cyklostezce č. 3080, kde narazíte na chráněnou přírodní památku zvanou Střezovská rokle.



Střezovská rokle

Ta má rozlohu 17,551 hektaru, leží v nadmořské výšce 272–315 metrů, východně od obce Březno a severně od Střezova. Trasa vaší cesty je podrobně vykreslena v cyklomapě, kterou rovněž pořídíte v infocentru obce Březno. Důvodem ochrany geologické lokality je stráž vytvořená erozivní činností vody v píscích, jílech a tufech, ve které roste řada chráněných druhů rostlin.

V roce 2016 bylo odstraněno velké množství nepůvodních dřevin: borovice černá, borovice Banksova, borovice vejmutovka a trnovník akát. Až do roku 2024 se počítá s pravidelným kosením

třtiny křovištní a ošetřováním výmladků akátu. Mezi vzácné a ohrožené druhy rostlin, které v rokli rostou, patří kosatec žlutý, kociánek dvoudomý, kozinec dánský a další.

Věříme, že si jistě z této projížďky či procházky po blízkém okolí naší obce odnesete hezký zážitek.

**Infocentrum Březno**  
Štefánikova 82, 431 45 Březno  
tel.: +420 474 692 016  
e-mail: [infocentrum@obecbrezno.cz](mailto:infocentrum@obecbrezno.cz)  
[www.obecbrezno.cz](http://www.obecbrezno.cz)



Husitská ulice MPZ Krupka

## Krušné hory v UNESCO

Hornické památky v saském a českém Krušnohoří byly zapsány na Seznam světového dědictví UNESCO. Rozhodl o tom v červenci 2019 Výbor světového dědictví na svém 43. zasedání v Baku.

**Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří** tvoří 22 součástí, z nichž 17 se nachází na území Saska a 5 v českém Krušnohoří. Českou část reprezentují Hornická krajina Jáchymov, Hornická krajina Aberg-tamy – Boží Dar – Horní Blatná, Rudá věž smrti, Hornická krajina Krupka a Hornická krajina Mědník.

Dominantou **Hornické krajiny Krupka** je štola Starý Martin, která dokládá důlní techniky používané při dobývání cínových a wolframových rud ve druhé polovině 19. a ve 20. století. Význam horního města umocňuje hrad Krupka ze 14. století, gotický městský kostel Nanebevzetí Panny Marie s přilehlou hornickou zvonící, gotický kostel sv. Ducha, renesanční kostel sv. Anny a historické měšťanské domy. **Hornická krajina Mědník** s barokní kaplí Neposkvrněného početí Panny Marie z roku 1674 je mimořádně výjimečná koncentrací autentických důlních děl dokládajících různé způsoby těžby železných a měděných rud z tvrdých skarnových hornin po dobu více než čtyř století. Známé jsou především štola Panny Marie Pomocné a Země zaslíbená.



Krušné hory

[www.krusnehory.eu](http://www.krusnehory.eu)



Kaple na vrchu Mědník



# Válka je hrozná věc...

**Tomáš Lom (1. 8. 1924, Vídeň) se narodil v židovské rodině očního lékaře Arnolda Löwensteina (4. 6. 1882, Karlovy Vary – 5. 10. 1952, Glasgow, Skotsko), pocházejícího z karlovarské volnomyšlenkářské rodiny Gustava a Emilie Löwensteinových. Maminka Elfriede Renata Löwensteinová (1. 8. 1893, Vídeň – 1925, Praha) pocházela z Vídně, z rodiny Moritze Mosese a Amalie, rozené Brilllové. Tomáš měl také staršího bratra Valtra (28. 7. 1919, Vídeň – 29. 1. 2014, Wysall, Anglie).**



Tomáš Lom, srpen 2019

Tomášovi rodiče se brali v roce 1918 a do okupace žila rodina v Praze. Nejprve v ulici Trojická 2 a později ve vinohradském bytě, ve Fochově ulici 21. Otec měl v bytě svou oční ordinaci, kam za ním docházeli např.

Jaroslav Kvapil, Jaroslav Ježek nebo gen. Jan Sýrový. Maminka získala dva doktoráty, vystudovala lingvistiku s vyznamenáním a medicínu, ale po narození Valtra byla v domácnosti. Doma se mluvilo německy, ale česky uměli chlapi také. Někdy v roce 1925, rok po narození Tomáše, podstoupila maminka operaci zubů, která se nepovedla, a maminka podlehla otravě krve. V roce 1928 se otec podruhé oženil, vzal si svou asistentku z oční ordinace Annu Mickovou (1903 – 15. 11. 1986), která byla německé národnosti. Narodil se jim syn Bedřich (20. 6. 1929, Praha – 11. 5. 2017, Berlín). Na dětství Tomáš vzpomíná rád, například na společné výlety s rodiči a bratry, v zimě na hory a v létě do Řevnic u Prahy.

Po připojení Rakouska k Německu v březnu 1938 a po podpisu mnichovské dohody v září 1938 Židé prchali do Československa. Profesor Löwenstein měl informace od příbuzných z Rakouska i od utečenců z nacifikovaného Německa o tom, jak jsou Židé pronásledováni. „U otce v ordinaci se potkávali emigranti z Německa, kteří utíkali pokud možno co nejdál od střední Evropy, a tak i otec viděl, že musí hledat budoucnost v exilu,“ vzpomíná Tomáš. Rozhodl, že rodina bude v Anglii ve větším bezpečí. Postupně odešel starší bratr Valtr, Tomáš a otec své syny zanedlouho následoval. Otcova manželka Anna a bratr Bedřich zůstali v Praze. Anna proto, že nechtěla do Anglie. Likvidovala jejich byt, prodala, co se dalo, a s Bedřichem se přestěhovali ke známým. Bedřich neměl dobré vyhlídky pro svůj původ židovského míšence prvního stupně, proto měl v létě 1939 odjet za otcem do Anglie. Byl přihlášen do dětského transportu organizovaného anglickými kvakery na záchranu židovských dětí. Transport měl odjet v srpnu, ale odjezd byl posunut na září. Vypukla však druhá světová válka, nacisté uzavřeli hranice a Bedřich zůstal v Praze a matka se s otcem rozvedla. Bedřich byl vyloučen z gymnázia (1944).



Otec, prof. MUDr. Arnold Löwenstein



Matka Elfriede

Valtr začal v Londýně studovat na inženýra chemie. Otec získal místo v univerzitní nemocnici v Glasgow jako laborant, soukromou praxi mu jako migrantovi britské odbory nedovolily. Tomáš opustil Prahu ve čtrnácti letech sám, vlakem, 12. března 1939, tři dny před příchodem nacistů 15. března. Přes Německo do Francie a Holandska a odtamtud lodí do Anglie. V Londýně absolvoval dvouměsíční kurz angličtiny pro cizince a poté nastoupil do kvakerské internátní školy. Studoval tu čtyři trimestry a v 16 letech složil maturitní zkoušku. Na podzim 1940 nastoupil na Přírodovědeckou fakultu Glasgowské univerzity, obor matematika a fyzika, kde v roce 1942 absolvoval a získal bakalářský diplom Bsc. V červenci 1942 bylo Tomášovi 18 let a on se vydal na československou ambasádu do Londýna, kde řekl, že chce sloužit u letců.

„Byl jsem tehdy přesvědčen, že beze mě tu válku nevyhraje.“ Nejprve byl ambasádou přidělen na základnu pozemní armády v Cholmondeley. Ale on toužil po letectvu. Přání se mu splnilo v roce 1943, kdy byl po osmi měsících pořadových cvičení poslán do základního tábora RAF, na výcvik radiooperátorů v Cranwellu. Po pěti měsících se stal palubním radistou-radiomechanikem s hodností seržanta. Následoval výcvik střelců v Barrow-in-Furness, který v prosinci 1944 dokončil. Přidělen byl k 311. československé bombardovací peruti RAF pobřežního letectva (Coastal Command). Mottem perute bylo „Na množství nehleďte“. Letiště bylo u městečka Tain na severní straně zálivu Morray Firth. Tomáš byl zařazen do posádky Josefa Simeta, ale přišel za ním kolega se stejnou kvalifikací, aby si to s ním vyměnil, protože byl určen do posádky kpt. Oldřicha Hořejšího, kde nikoho neznal, ale u Simeta prý má kamarády. Tomáš tedy souhlasil. Za pár týdnů Simet s letounem havaroval při startu k bojovému letu, když letoun nezvládl

stoupavou zatačku přes masiv Morray Firth. Z posádky téměř nikdo nepřežil. Posádka Hořejšího cvičila na letounech B-24 Liberator.

Tomášův první a zároveň i poslední operační let byla hlídka mezi Norskem a Islandem. Délka letu byla 13 hodin, za špatného počasí a se silou větru okolo 100 km/h. „Atmosférické poruchy, hluk v rádiu, žádný signál nebyl slyšet. Všem bylo špatně, autopilot to naštěstí ustál a vyrovnal všechny nárazy. Největší výkyvy byly na ocase letadla a kapitán nám nařídil, abychom do té zadní věže nelezli, že bychom se stejně do ničeho nestrefili a Luftwaffe má rozum a za takového nečasu nelítá.“

Krátce nato Hořejší dosloužil svůj turnus, palubní mechanik byl „uzemněn“ pro žaludeční nervozitu (dělalo se mu špatně, už když viděl letadlo na zemi) a Tomášovi na velitelství sdělili, že je přeložen k jednotce 111. OTU Nassau, Bahamské ostrovy. Doslova na kolenu prosil, aby tam poslali někoho jiného, že chce zůstat u třístajedenáctky a bojovat, ale velitel se s ním moc nebavil. Prohlásil, že potřebuje zkušeného



Zleva: Valtr, Tomáš a Bedřich



Valtr a Tomáš s liškou, Řevnice 1934

radistu, který to umí s radarem a může zaučit nováčky. Tak si Tomáš sbalil věci do „kitbagu“, nalodil se v ústí řeky Clyde na největší loď světa Queen Elizabeth, která za šest dní přistála v New Yorku. V kasárnách na severním okraji města vyfasovali všichni tropické vybavení a uskladnili jim jejich anglické kitbasy. Krátká prohlídka města, večerní vlak a po dvou dnech Miami na Floridě. Večer se nalodili na parník velký jako největší vltavský parník a ráno přistáli v Nassau na Bahamách. Odtud je odvezli na letiště Oakes Field, kde litali na letadlech B-25 Mitchell. Tomášovu posádku tvořili: velitel F/Lt Jiří Engel, Sgt Jaroslav Holý, F/O Josef Hořejší, Sgt Hanuš Grosz, F/Sgt Tomáš Löwenstein, Sgt Oldřich Kulík, F/Sgt Václav Ondráček. Šéf pilotního výcviku byl zkušený český pilot Jan Roman Irving. Domů do Prahy se Tomáš vrátil v srpnu 1945 v hodnosti rotného. Jak jen to šlo, odložil uniformu



Tomáš Lom, 1945

a přihlásil se na Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy. Díky vojenské službě v Británii měli s bratrem na vybranou. Britskou, nebo českou státní příslušnost? Bratr, který za války sloužil čtyři roky v Československé samostatné obrněné brigádě,

si vybral tu britskou. Navíc, po komunistickém puči 1948 měl Valtr potíže s vládnoucí mocí, dokonce byl zatčen, ale podařilo se mu vrátit zpět do Anglie. V Anglii se oženil s Dinah Katherin, se kterou měli děti Deborah Renaty Smith a Chrise Loma. Tomáš měl v Praze vážnou známost, proto zůstal a vybral si příslušnost československou. Otec neměl touhu se z Anglie vrátit domů. Po válce si Valtr a Tomáš změnilí příjmení z Löwenstein na Lom. „Abych byl úplně upřímný, tak to nebyl můj nápad, ale bratrův. Tvrdil, že už má plné zuby toho, že musí každému vysvětlovat, jak vyslovovat Löwenstein, proto si mění jméno na Lom.“ Tomáš souhlasil a také si změnil příjmení na Lom.

Jak se Tomáš po válce dozvěděl, nevlastní bratr Bedřich měl v roce 1944 odjet transportem pro mišence. Spletli mu ale datum narození na ročník 1930, proto neodjel. Krátce nato byl totálně nasazen do malé dílny na plnicí pera ve Školské ulici v Praze. Tak přečkal válku. Horší bylo, že krátce po válce, byl Bedřich v 16 letech, zavřen do internačního tábora v Malé pevnosti Terezín. Z databáze Památníku Terezín se dozvídáme, že: Werner Löwenstein, žák, národnosti německé, bydliště Praha, byl zatčen v Praze v bytě RG (Revoluční gardy, pozn. autora). Do Malé pevnosti byl dopraven z Pankráce 23. 5. 1945 a umístěn na cele č. 43. Z Malé pevnosti byl propuštěn 3. 6. 1945 (na zásah bratra Valtra, pozn. autora). Bedřich odmaturoval, v roce 1949 zahájil studia filozofie a historie na Filozofické fakultě UK. V roce 1951 byl pro své režimu nepohodlné postoje z fakulty vyhozen. Pracoval jako dělník na stavbě a dva roky strávil na vojně. Díky udělené výjimce se v roce 1953 vrátil na fakultu. Promoval v roce 1956. Poté pracoval v pedagogickém nakladatelství jako redaktor časopisu Dějepis ve škole. V listopadu 1957 se oženil s Marií Stryjovou (3. 11. 1931 – 10. 7. 1977), dcerou volyňských Čechů, absolventkou FF UK a českou spisovatelkou, se kterou měli dcery Miriam a Šimonu.

V roce 1960 získal místo v Historickém ústavu Akademie věd, odkud byl však v roce 1970 v době normalizace propuštěn. Nastoupil proto jako překladatel v obchodním zastoupení Spolkové republiky Německo a poté jako zaměstnanec velvyslanectví. Díky tomu, že měl přístup k diplomatické poště, se stal důležitou spojkou mezi disentem a exilem. Sám publikoval v samizdatu. Písemnosti mu nosili například Vilém Prečan, Jiřina Šiklová nebo Dana Němcová. Po smrti manželky (1977) přijal nabídku místa na Freie Universität, Svobodné univerzitě v Západním



Posádka Hořejšího a Simeta



Bedřich Löwenstein



Berlíně, kde následně působil do roku 1994. Požádal o povolení dvouletého legálního pobytu, ale československé úřady mu daly vystěhovalecký pas. Jinými slovy, v lednu 1979 se musel vzdát všech majetkových nároků i práva na návrat a odcestovat z republiky. Dcera Miriam byla již vdaná (1978), studovala a nechtěla vycestovat. O vycestování mladší, patnáctileté Šimony, našťástí rozhodl otec. Díky vystěhovaleckému pasu mohl Bedřich alespoň jezdit do Prahy a navštěvovat matku. Po roce 1989 přednášel na Univerzitě Karlově, byl členem Collegia Carolina, korespondujícím členem Berliner Wissenschaftliche Gesellschaft a čestným členem Učené společnosti České republiky. Stal se nositelem Palackého medaile Za rozvoj společenských věd, stříbrné medaile Karlovy univerzity a německého Spolkového kříže za zásluhy.

Tomáš za svou minulostí udělal po válce tlustou čáru na více jak 60 let. Doktorát na Matematicko-fyzikální fakultě UK získal v roce 1951. V prosinci 1949 se oženil s Boženou Otmannovou (1923–2014), se kterou má syna Jiřího (\*1953) a dceru Kateřinu (\*1956). Má také čtyři vnoučata a pět pravnoučat. Po studiích nastoupil do laboratoří závodu Tesla-VUVET. Při prověrkách po roce 1968 byl vyloučen z KSČ, a jak sám podotýká, našťástí. Následně si ho zavolal ředitel podniku s tím, že bude odvolán z funkce náměstka a bude pouze řadovým vědeckým pracovníkem. Tím také zůstal do svého odchodu do



Božena, Kateřina, Jiří a Tomáš Lomovi, 1957



Tomáš a Hanka Klímová, Praha 2019

důchodu. Dnes o svém vstupu a vyloučení z komunistické partaje říká: „Politika je něco jako životní prostředí. Je dobré, když ho znáš, protože víš, co tě čeká a nemine. Nejrádši bych si vybral Stranu mírného pokroku v mezích zákona podle Jaroslava Haška.“

Když bylo Tomášovi devadesát let, zemřela mu manželka. Žije však obklopen svou početnou rodinou a poslední půlrok se věnuje besedám s dětmi ve školách. Doprovází ho jeho sousedka a kamarádka Hana Klímová (dcera spisovatele Ivana Klímy), která napsala knihu pro děti o klucích, letadlech a letcích RAF „Dobrodružství pana Wellingtona“. Hanka dětem čte ukázkou ze své knihy a Tomáš jim pak odpovídá na jejich dotazy. Dozvídají se tak nejen o našich statečných československých letcích, ale i o tom, jak ostudně se k nim zachoval komunistický režim po válce.

„Hlavně mladá generace by se měla dozvědět, jaké jsme měli hrdiny. Že náš národ nebyl stále jen porobený, ale že se milion mladých mužů přes noc sbalil a byl připraven bojovat za svou vlast při mobilizaci roku 1938. Děti ve školách mi dělají radost svým živým zájmem o naši historii. Jsem šťastný, že mám zase nějakou práci a můžu být ještě užitečný.“

Pro Památník Terezín, Luděk Sládek



## Osudové devítky v Klášterci nad Ohří

Galerie Kryt v Klášterci nad Ohří se rozhodla navázat na loňský úspěch série výstav připomínajících významná osmičková výročí a v roce 2019 si pro své návštěvníky připravila výstavy připomínající výročí s devítkou na konci. V září to bude výstava odkazující na rok 1939 a s ní také vznik Protektorátu Čechy a Morava a začátek druhé světové války, nejničivějšího vojenského konfliktu v lidské historii, během kterého přišlo o život přibližně 60 milionů lidí, a s ní související pojem holocaust.

Ten označuje jednu z nejhorších událostí v lidských dějinách, a to systematické, státem provozované a posvácené pronásledování a hromadné vyvražďování lidí na základě jejich příslušnosti k určitému etniku, národnosti, politické příslušnosti či náboženství. A právě holocaust je stěžejním tématem první výstavy ze série osudových devítek.



Pohled na město Klášterec nad Ohří

Druhá výstava připomene rok 1989 a s ním 30. výročí pádu komunistického režimu v Československu. K vidění budou fotografie odkazující jednak na události, které předcházely sametové revoluci – ekologické demonstrace v Teplicích na fotografiích Miroslava Rady, dlouholetého fotografa Deníku, a dále to bude výstava fotografky Lenky Hatašové s příznačným názvem „30“ – třicet fotografií připomínajících průběh 30. výročí sametové revoluce v Praze.

Celou sérii uzavře výstava grafik Josefa Čapka, českého malíře, grafika a spisovatele, bratra spisovatele Karla Čapka, který zemřel v koncentračním táboře Bergen-Belsen. Výstava je plánována na prosinec 2019 a leden 2020, protože v příštím roce si připomínáme 75 let od jeho smrti.

V rámci oslav 30. výročí pádu komunistického režimu se uskuteční 16. listopadu 2019 vzpomínková akce, jejíž součástí budou další výstavy, divadelní představení a koncerty Václava Koubka, Tiché dohody a Lenky Dusilové.



**Klášterec nad Ohří**  
město porcelánu

**Turistické informační centrum**  
nám. Dr. E. Beneše 85  
431 51 Klášterec nad Ohří  
tel.: +420 474 359 687  
e-mail: icklasterec@muklasterec.cz  
www.klasterec.cz

foto © Město Klášterec nad Ohří

**800  
LET  
LITOMĚ  
ŘIC**  
1219–2019

**OSM STOLETÍ PŘÍBĚHŮ**

**Městské slavnosti**  
**14.–21. září**

Mírové náměstí 15–22 h

- 14. 9. ZUŠ DAY + videomapping + ohnivá, světelná a taneční show
- 15. 9. defilé Litoměřičanů, pokus o zápis do České knihy rekordů o nejpočetnější přípítek vínem
- 16.–18. 9. koncerty, divadelní představení, vystoupení škol atd.
- 19. 9. Velký letní koncert Litoměřického festivalového pěveckého sboru s Teplickou filharmonií
- 20.–21. 9. Vinobraní (průvod krále s družinou, Ewa Farna, Michal Hruza atd.)

Podpora Ústecký kraj  
www.litomerice.cz

# ^ Liberec



Liberecká přehrada Harcov

## Babí léto v Liberci

Venkovní teplota už klesla pod tropické hodnoty a příjemné počasí babího léta přímo vybízí k posledním venkovním výletům. Přijďte si tento krásný čas užít k nám do města pod Ještědem.

Těšit se můžete na pivní festival před libereckou radnicí, který představí širokou nabídku regionálních pivovarů i pestrý hudební program.

Druhý zářijový víkend bude patřit již tradičně Dnům evropského dědictví, které město Liberec pořádá společně s partnerským městem Žitava. 7. září můžete v Liberci zdarma navštívit několik desítek objektů, např. liberecké krematorium, krytí civilní obrany nebo muzeum Ferdinanda Porscheho. 8. září se Den otevřených památek uskuteční v sousední Žitavě. I zde vás čeká zajímavý kulturní program a několik desítek zajímavých objektů otevře své brány. Pro cestu do Žitavy můžete využít vlaky společnosti Trilex, jízdenku si v některém z objektů nechte orazítkovat, a zpět do Liberce pojedete zdarma.

Pokud jste už v Liberci pár dní strávili a myslíte si, že město dobře znáte, máme pro vás doporučení v podobě tří procházek městskými čtvrtěmi – Nové Město, Staré Město a Kristiánov. Během příjemných procházek se dozvíte, kam chodil do školy Vlasta Burian, kde stojí v Liberci betonový kostel nebo kterému místu se říká Zlatý kříž. Mapky jsou ke stažení na webu [visitliberec.eu](http://visitliberec.eu) nebo

zdarma k dostání v Městském informačním centru v Liberci.

A když přeci jen počasí nebude příznivé? Nevadí! V Liberci se vám bude líbit i mezi kapkami deště. Široká nabídka kvalitních wellness služeb uspokojí i velice náročné klienty. Příjemnou atmosféru v teplém prostředí nabízí i skleníky nejstarší botanické zahrady České republiky. Zdejší pestrá nabídka flóry vás dozajista okouzlí. Pokud jste spíš technický typ, pak by při vaší návštěvě nemělo chybět v programu Technické muzeum, kde najdete poutavou expozici k historii libereckých tramvají.

K odpočinku lákají také místní kavárny, které mimo výběrových káv a vynikajících dezertů nabízejí i posezení v designovém prostředí. V Liberci najdete také zastoupení většiny světových kuchyní – od řecké, italské až po exotickou indickou či thajskou.



Chuť na dobrou kávu



Výhled z Kamenných vrat na Ještědu



Dny evropského dědictví před radnicí



Historická tramvaj v Masarykově ulici

Co by bylo české babí léto bez sběru hub! Výlet na Ještěd si můžete zpestřit výpravou za lesním bohatstvím. Ještědský hřeben nabízí pestrou mykologickou nadílku, a pokud budete mít štěstí, můžete si domů odnést i pravé hříby. V případě, že by vaše pátrání úspěšné přeci jen nebylo, pak se nemusíte bát zbytečného výšlapu. Výhledy od horského hotelu Ještěd do podzimní liberecké krajiny jsou opravdu famózní!

**Městské informační centrum Liberec**  
nám. Dr. E. Beneše 23, 460 01 Liberec 1  
tel.: +420 485 101 709  
e-mail: [info@visitliberec.eu](mailto:info@visitliberec.eu)  
[www.visitliberec.eu](http://www.visitliberec.eu)



Wellness Centrum Babylon





Atmosféra slavností

## Jablonecké podzimní slavnosti

Tradiční slavnosti se uskuteční od 20. do 21. září. Letos budou nově rozděleny do několika částí.

Mírové náměstí nabídne festival jídla a pití. Ochutnáte kvalitní vína, regionální piva a gastronomii pro běžné strávníky i vegetariány. V rámci kulturního programu vystoupí kapela Wohnout nebo zpěvák Voxel. Těšit se můžete i na swing, dechovku a blues. Pro rodiny s dětmi je připravena dětská zóna se středověkým kolotočem, střelnicí, staročeskou cukrárnou i malováním na obličeje. V Komenského ulici bude možné zakoupit zboží od regionálních výrobců a pěstitelů.

foto © Eurocentrum Jablonec n. N.

Více na  
[www.ejbc.cz](http://www.ejbc.cz)



**20. 12. 19**  
**od 19 hod.**

**FILHARMONIE**  
**HRADEC KRÁLOVÉ**  
PŘEDPRODEJ [WWW.HKPOINT.CZ](http://WWW.HKPOINT.CZ)

*vzpouřa  
nevěst*

## Zažijte Hořice na videu

Není kámen jako kámen, kámen mudrců kupříkladu alchymisté hledají dodnes. V Hořicích však poznali jeho tajemství již dávno a od nepaměti tu lidem sloužil. Probouzel se pod doteky mistrů a dodnes vyvolává úctu k jejich dílům. Byla do něho tesána historie města, coby připomínka slavných časů, a dnes to je jeho současnost.

### Zažijte Hořice – Město kamenné krásy a sladkých trubiček

Nová videoupoutávka stojí na příběhu dědy, který vezme vnuka na místa, kde prožil své mládí. Společně projíždějí městem, obdivují jeho nejkrásnější místa, která se v proměnách času mění stejně jako před očima dědy. Vidění dnešního světa obstará neposedný vnuk.

**děda:** Jan Bílek (Klicperovo divadlo); **vnuk:** Vojtěch Podaný; **kamera:** Štěpán Novotný, Marián Dvořák; **námět a režie:** Tomáš Lupínek

### Už jste spot viděli?

[www.youtube.com/watch?v=wkftRCdisqY](http://www.youtube.com/watch?v=wkftRCdisqY)



### Odpovědi najdete ve videu, a když velcí nevědí, malí poradí...

#### 1. Jaké znaky má v průčelí hořická radnice?

- a) starý a nový znak města Hořice
- b) českého lva a znak města Hořice
- c) znak města Hořice a Albrechta z Valdštejna

#### 2. Jakým vozem jede děda s klukem?

- a) Octavia
- b) Škoda 450
- c) Škoda Felicia

#### 3. Co má na pylonech brána do Smetanových sadů?

- a) maskarony
- b) reliéfy lyry
- c) lucerny

#### 4. Co je v erbovní kartuši nad vchodem do zámku?

- a) tři půlměsíčky – hrabě Petr Strozzi
- b) tři vlčí zuby – Kinští z Vchynic a Tetova
- c) tři paví pera – Harrachové



**?** Své odpovědi nám pošlete do 15. září z [www.kampocesku.cz/souteze](http://www.kampocesku.cz/souteze) nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od města Hořice něco málo z jeho kamenné krásy.

[www.horice.org](http://www.horice.org)

## Náchodský zámek ožije dobou Kuronských

V sobotu 7. září se Státní zámek Náchod a přilehlá nádvoří navrátí do doby vlády Petra Birona, vévody Kuronského a Zaháňského, který přispěl ke kulturnímu a sociálnímu rozkvětu celého panství.



**Náchodské Kuronské slavnosti** vás zvou na pěvecká vystoupení sborů z Náchoda a okolí. Tradičně nebude chybět ani taneční soubor Memelite z lotyšského města Bauska. Součástí akce bude rozmanitý řemeslný trh regionálních produktů s tvořivými dílnami, denní i noční prohlídky zámku oživené dobovými postavami, slavnostní příjezd

vévody s jeho družinou (ve 14 hod.), výstava dravých ptáků i šermířská vystoupení. Děti se mohou těšit na bohatý doprovodný program – skákací hrad, workshopy, soutěže a mnoho dalšího. Celodenní program bude zakončen vystoupením zpěvačky Anety Langerové s kapelou (od 19.30 hod., vstupné 100 Kč, snížené 50 Kč).

Těšíme se s vámi na náchodském panství na viděnou!

**Městské informační centrum Náchod**  
Masarykovo náměstí 1  
547 01 Náchod  
tel.: +420 491 426 060  
mobil: +420 778 411 680  
e-mail: [infocentrum@mestonachod.cz](mailto:infocentrum@mestonachod.cz)  
[www.mestonachod.cz](http://www.mestonachod.cz)



**NÁCHOD**

## Za komedií do Nového Města nad Metují

V turistické sezoně je Nové Město nad Metují hojně navštěvováno a vyhledáváno především pro svou typickou dominantu – barokní zámek s romantickou zámeckou zahradou. Na podzim přichází s kulturní zajímavostí, která má poličeno na bránice návštěvníků.

Již od roku 1978 se tu každoročně ozývají z Kina 70 salvy smíchu, kde probíhá soutěžní program Festivalu české filmové komedie, který v minulosti nesl název Novoměstský hrnc smíchu. U letošního 41. ročníku tomu nebude jinak. Týden plný humoru a smíchu zahájí režijní debut Petra Kolečka Přes prsty. V dalších dnech se pak představí komedie Mars, Léto s gentlemanem, Román pro pokročilé, Ženy v běhu, LOVEni, Letní hokej, Teroristka či Ten, kdo tě miloval. Snímky bude bedlivě posuzovat nejen odborná porota ve složení Petr Zelenka, Ondřej Kepka, Vladimír Suchánek, Věra Míšková, Kamila Špráchalová, Daniel Barták, Zuzka Velichová a Peter Beňa, ale také samotní diváci. Jejich prosmátý čas budou měřit tzv. „smíchoměřiči“ a nejtřaskavější komedie následně získá diváckou cenu Novoměstský hrnc smíchu. Rovněž budou uděleny ceny za nejlepší komedii, režii, herecké výkony, výtvarný počín či za nezapomenutelné role v českých komediích. Tu si letos převezme herec Jiří Lábus. Festival se uskuteční od 15. do 21. září 2019 a kromě hlavního programu budou diváci moci navštívit také doprovodné akce.

TreBl

Více na  
[www.festivalkomedie.cz](http://www.festivalkomedie.cz)



foto © Festival české filmové komedie

## Víkend v Kostelci nad Orlicí

**13. 9. XVI. hudební festival F. I. Tůmy** (chrám sv. Jiří) – k počtě rodáka a barokního skladatele Františka Ignáce Antonína Tůmy, dvorního skladatele a kapelníka císařovny Alžběty ve Vídni. Filharmonie Hradec Králové pod taktovkou Andrease Sebastiana Weisera, se sólistou Martinem Bártou (baryton), přednese skladby A. Dvořáka Biblické písně. Letos by F. I. Tůma oslavil 315. narozeniny, a město si připomeneme také 245 let od jeho úmrtí.

**14. 9. 17. Kostelecké posvícení** (Palackého náměstí)

10.00 Řemeslný jarmark, Mažoretky Marlen, Rytmy sběrného dvora

11.00 Princezna ze mlejna | Divadlo Pegas Praha

12.30 Sadovanka a lidový vypravěč Slávek Kubík

13.30 Ascarya | žongléřská skupina HK

15.00 Lollipopz | dětská pěvecká, taneční a hudební skupina

16.30 In4mation | grunge-schlager

18.00 Like-it | pop-rock

19.45 Imitátorská show Václava Faltuse

21.00 Holki | pop-music

**Celodenní program** (Palackého náměstí)

**Kids food fest** – dětský gastrofestival | **bubenické workshopy** | **workshop žonglování** – diablo, kuželky, poi, flowerstick, levistick, slackline | **dětské dílničky** | **dovednostní soutěže** | **dětské atrakce** |



**Doprovodné akce**

**14. 9. | 17 hod. | Beseda „Místo F. I. A. Tůmy v evropské hudbě“** | přednáší univ. prof. PhDr. Stanislav Bohadlo, CSc. (Komunitní centrum Na Příkopěch)

**14.–15. 9. S čím si hráli naši (pra)rodiče** – výstava hraček, vestibul městského úřadu

**14.–15. 9. Výstava železničních modelů**, tělocvična a učebny v ulici Havlíčkova

**Vstup na všechny akce zdarma.**

Děkujeme za finanční, hmotnou a mediální podporu všem partnerům akce, jsou to: Cihelna Kinský, spol. s r. o. • Jedlinský – interiéry, s. r. o. • STATING, s. r. o. • AQUA SERVIS, a. s. • Tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí

**Na shledanou u nás...**

[www.kostelecno.cz](http://www.kostelecno.cz)







## Tajemná zákoutí polenského hradu

Původní hrad v Polné byl založen na přelomu 12. a 13. století. V průběhu staletí prošel rozšířením a mnoha přestavbami. Dnes najdeme v areálu hradu a jeho zámeckých přístaveb prvky gotické, renesanční i barokní.

Stejně bohatou nabídku představují i expozice Městského muzea, které v objektu sídlí od roku 1922. Na dvou hradních trasách projdete historií od 13. do 20. století. Přitom zavítáte do barokní lékárny, kupeckého krámu, expozice řemesel 19. století, reprezentačního Kunštátského sálu s renesanční výmalbou a nakonec i do těplušky postavené místním truhlářem Večeřou po návratu z ruských legií v roce 1932.

7. a 8. září se na hradním nádvoří koná pouťový jarmark s dobovým kolotočem, řemesly, ukázkami šermu a kostýmovanými prohlídkami.

Více na [www.muzeum-polna.cz](http://www.muzeum-polna.cz)



## Jubilejní výstup na Králický Sněžník

Ideální dobou, kdy vyrazit do hor, je babí léto. To je na horách nejkrásněji. A právě 7. září se na Staroměstsku koná oblíbená turistická akce, která je certifikovaným zážitkem Jeseníky originální produkt – Mezinárodní výstup na Králický Sněžník a pochod k prameni Moravy.



Slon na Králickém Sněžníku



Výstup na Králický Sněžník

Letos je o to významnější, že se koná 10. výročí Výstupu a 30. výročí Pochodu k prameni Moravy. Celá akce je navštěvovaná turisty nejen z České republiky, ale i z Polska. Výstup zpřijemňuje všeobecná dobrá nálada, výborné občerstvení a soutěž pro děti. Letos proběhne v rámci významného jubilea i divadelní představení. Místní ochotnický spolek si připravil portrét manželů Gutwinských, kteří spravovali Lichtenštejnovu chatu na Králickém Sněžníku v době první republiky. Oskar Gutwinski, bývalý šumperský zubař, propagátor lyžování a věčný šprýmař, byl svěráznou ikonou okolních hor.

Mezinárodní výstup na Králický Sněžník je organizován městem. Návštěvníci mohou ze Starého

Města využít autobus, který je vyveze na Návrší, kde celá akce v 9 hodin začíná. V odpoledních hodinách proběhne na vrcholu Králického Sněžníku tradiční česko-polské setkání. Přijďte si užít báječnou atmosféru na třetí nejvyšší hoře ČR!

**Turistické informační centrum**  
náměstí Osвобоzení 166  
788 32 Staré Město pod Sněžníkem  
tel.: +420 583 239 134  
e-mail: [info@mu-staremesto.cz](mailto:info@mu-staremesto.cz)  
[www.staremesto.info](http://www.staremesto.info)



Olomoucký kraj

Spolufinancováno z prostředků Olomouckého kraje

foto © Staré Město pod Sněžníkem



- park Patriotů
- Vodárenský les
- rybník Rosnička
- areál Brand

# Prožijte Svitavy



Máte odvahu?  
Načtete QR kód :-)



## Nevíte, kam na jižní Moravě?

Dalo by se říci, že ať zabloudíte, kam zabloudíte, vždy narazíte na něco zajímavého. Pokud ale máte rádi vše naplánované, zabrouzdejte na stránky [vyletнице.cz](http://vyletнице.cz). Najdete zde ověřené turistické cíle a k tomu tipy na výlety.



Technické muzeum

### Když zrovna venku prší

Pokud počasí nepřeje výletům do přírody, nezuofejte. Zastavte se v **Technickém muzeu v Brně**. Připraveno pro vás mají 18 stálých expozic, které každou chvíli okoření výstavou či akcí. O kousek dál, vlastně tak trochu přes kopec, máte možnost se dozvědět vše o lidských dějinách a genetice člověka. Zkrátka **Pavilon Anthropos** vás uvede do světa antropologie a archeologie. Drobné občerstvení a procházka kolem řeky? Prostě výlet jako lusk.

**Pro malé i velké návštěvníky.**

Říká se, že kdo ji jednou navštíví, vždy se znovu vrátí. **Zoo Hodonín**. Krásná menší zoologická zahrada v rovném terénu na okraji lužních lesů zvaného Dúbrava představuje 760 zvířat ve 195 druzích. Na sedmdesát z nich patří mezi ohroženou světovou faunu.

### Za vůni bylinek

Své výletování si můžete zpestřit nevědní exkurzí do výroby čajů v **Bylinkovém ráji Sonnentor v Čejkovicích**. Procházka místní voňavou bylinkovou zahradou je skutečným balzámem pro duši.



Sonnentor



**Jižní Morava**  
Výletní cíle



Zámek Milotice

### Výlet do historie

Hrad anebo zámek? Tentokrát jste vedle. Dnes vás zavedeme do **DinoParku a Zoo parku ve Vyškově**. Krátká cesta DinoExpresem od sebe dělí ukázkou primitivních i exotických zvířat a neuvěřitelný svět druhohor. Nechte se vyděsit pohyblivými modely, poznejte jejich život, staňte se paleontologem. Na pár hodin i na celý den.

### Zámek v hlavní roli

**Milotický zámek** je nazýván perlou jižní Moravy. V poslední době je známý jako místo, kde se natáčela komedie Jiřího Vejdělky *Poslední aristokratka*. Navštivte krásné prostředí zámku i okolních zahrad. A pokud se chcete cítit jako skutečný aristokrat, vypůjčte si dobový kostým.

Chcete více tipů pro vaše výlety?

Navštivte [www.vyletнице.cz](http://www.vyletнице.cz), určitě si vyberete.

## Vila Löw-Beer v Brně, nejmladší pobočka Muzea Brněnska

Vilu Löw-Beer najdete v sousedství největšího brněnského parku Lužánky na ulici Drobného 22. Reprezentativní secesní rodinný dům si nechal v letech 1903–1904 postavit továrník Moriz Fuhrmann. Autorem projektu je vídeňský architekt Alexander Neumann, který ve vile uplatnil osvětlení centrální haly působivým světlíkem či důmyslný vytápěcí systém.



Petra Svobodová,  
kurátorka vily

Po Fuhrmannově smrti vilu koupil Alfred Löw-Beer, významný židovský průmyslník a obchodník s textílem. Löw-Beerovi dům obývali v letech 1913–1939, na konci dvacátých let Alfred věnoval část pozemku své dceři Gretě. Ta zde společně s manželem Fritzem Tugendhatem

vybudovala svůj rodinný dům – dnes světoznámou vilu Tugendhat.

„O dalších osudech vily a jejich majitelů nebudu prozrazovat více, vše se dozvíte při osobní návštěvě. Vila Löw-Beer v Brně je totiž v současnosti jednou z poboček Muzea Brněnska a v jejím interiéru se nachází expozice *Svět brněnské*

*buržoazie mezi Löw-Beer a Tugendhat*. Přibližuje architekturu a životní styl měšťanstva v Brně na přelomu 19. a 20. století,“ zve kurátorka vily Petra Svobodová.

Vila je pro návštěvníky otevřena denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin, od pátku do neděle navíc můžete absolvovat i komentovanou prohlídku technického zázemí. Seznámí vás se zachovalými prvky unikátního systému teplovzdušného vytápění a chlazení, jeho fungování názorně ukáže krátké video.

K návštěvě a příjemnému odpočinku vybízí volně přístupná zahrada vily s malým dětským hřištěm, kavárnou a galerií Celnice. Zahradní domek opravdu v 18. století býval potravinovou celnicí, dnes si zde vychutnáte šálek dobré kávy a prohlédnete krátkodobé výstavy věnované historii, architektuře či památkové péči.

Zajímavé výstavy nyní můžete vidět i na dalších pobočkách Muzea Brněnska. V Podhoráckém muzeu

Muzeum Brněnska  
PRŮMYŠLOVÁ ORGANIZACE

VILA  
LÖW-  
BEER



Vila Löw-Beer v Brně

se na výstavě *Cesty do pravěku* vydáte na pomyslnou dobrodružnou výpravu do dávné historie Země. Milovníkům secese pak doporučuji výstavu *Alfons Mucha neznámý* věnovanou knižním a časopiseckým ilustracím nejslavnějšího ivančického rodáka, kterou připravilo Muzeum v Ivančicích.

[www.muzeumbrněnska.cz](http://www.muzeumbrněnska.cz)



Interiér vily Löw-Beer





Po cestě je mnoho pěkných výhledů na přehradu

## Podél přehrady až k hradu Veveří

Houby rostou v blízkosti přehrad jako z vody a výjimkou není ani okolí Brněnské přehrady neboli „prýglu“, kde dle místních „gample doslova valijó“. Najít tu můžete jak hříbovité houby, tak holubinky, masáky, sírovce či pstřeň dubový přezdívaný maso lesa a výpravu pak zakončit na hradě Veveří.

Naše putování začíná na Osadě, kde se nachází parkoviště. Můžete to ale udělat jako já a doplnout lodí z přístavu na stejnojmennou zastávku. Brněnská přehrada je velmi dobře dostupná MHD, stačí tramvaj č. 1 dojet na zastávku Přístaviště, kde se nedaleko nachází hlavní přístaviště, odkud poplujete tři zastávky a vydáte se po červené turistické značce směrem k hradu Veveří.

Když se budete držet okolí cesty, projdete lesem, kde vás zaujmou statné duby, sem tam habry, dřínky a borovice a místy husté zakrslé porosty dubu zimního. Nalézat budete zejména hříby hnědé, dubové a kováře. Z lupenatých hub holubinky, nejčastěji révové a namodralé, a dále muchomůrky růžovky.

Kromě vůně hub mě upoutala vůně bramboříků, jejichž růžové květy se daly v některých místech najít téměř na každém kroku. Zpestřením byly i červené bobule odkvetlých konvalinek.

Nacházíte se v přírodním parku Podkomorské lesy, jehož území je tvořeno členitou zalesněnou náhorní plošinou rozdělenou řekou Svratkou.

Dále tam protékají říčky Veverka a Kuřimka a po celém území najdete množství drobných potůčků a lesních studánek, což prospívá růstu hub. Lesní porosty byly ovlivněny v minulosti výsadbou jehličnanů. Na svazích podél přehrady však naleznete původní porosty – bučiny, doubravy a dubohabřiny.

Zajímavostí je, že tento park se vyznačuje velkým množstvím staletých stromů.



Pod prastarými duby, kterých je v okolí přehrady mnoho, najdete například hříby dubové

Prozkoumávala jsem lesy vlevo od cesty, kde je vyhlídka s dřevěným altánem a je tu pěkný výhled na přehradu.

Po 2,5 km se dostanete k rozcestí Pod Trnůvkou, kde se vyplatí projít tamní smíšené lesy směrem nahoru k Soví studánce. Vede tam cesta značená žlutou turistickou značkou. Pod duby najdete hříby dubové, hnědé a suchohříby. Našla jsem také pýchavky a holubinky révové. Kdo by pokračoval dál, dojde do obce Rozdrojovice.

Vrátila jsem se zpět, šla dále po červené a prošla les u přehrady, kde mě zaujal nález rudé houby, které se právem přezdíva maso lesa či volský jazyk. Jedná se o pstřeň dubový, jedlou dřevokaznou houbu, která se hodí například do guláše či k nakládání do octa. Má nakyslou chuť, která nechutná každému, a někteří ji proto nechávají v lese na okrasu. Sbírají se mladé plodnice, jelikož starší jsou tuhé.

Dále jsem došla do smíšeného lesa, kde se v leských listech kopytníku evropského kromě malých kloboučků panských hříbů dalo najít i pár rosniček.

Po chvíli jsem narazila na neznáčenou cestu, kterou sem tam lemovaly bodláky, na kterých bylo mnoho motýlů, hlavně perleťovci. Díky přehradě, která je dobrým orientačním bodem, nemusíte mít strach, že zabloudíte. Dojde se na mýtinu, kde je pěkný výhled na hrad Veveří – cíl našeho putování.

Po prozkoumání lesa sejděte zpět na červeně značenou cestu a dojděte na Junáckou louku, kde je lávka. To už se před vámi na skalnatém ostrohu bude tyčit původně románský hrad Veveří. Okolní les nebývá suchý a je tam i v období, kdy neprší, šance na pěkné úlovky, zejména dubáků a kovářů.

Simona Albrechtová



Jedlý pstřeň dubový upoutá svoji barvou



foto © Simona Albrechtová; Wikimedia Commons



# Třeboň – v barvách babího léta



Třeboň má své kouzlo v každém ročním období. Její krása obzvláště vynikne v barvách babího léta. Přijďte za romantikou, zážitky i odpočinkem do Třeboň.

Nejkrásnější vyhlídky do krajiny a malebné historické centrum vám nabídne 31 m vysoká věž staré radnice. Bývalá vodárenská věž podle návrhu Jana Kotěry je zároveň rozhlednou, technickou památkou i unikátní Galeríí buddhistického umění. Expozici historie rybníkářského řemesla a jedinečné galerijní prostory najdete v Domě Štěpánka Netolického. V září zde zahajují výstavu výtvarníka Stanislava Holého. S výjimečným přírodním bohatstvím oblasti vás seznámí a zába-



vu i poučení vám nabídne Dům přírody Třeboňska. Na prohlídce empírového Divadla J. K. Tyla můžete zhlédnout jednu z nejstarších dochovaných malovaných opon. Kulturní zážitek vám přinese některé z divadelních představení či některý koncertů.

Další prohlídky a kulturní akce pro vás připraví i Státní zámek Třeboň, Schwarzenberská hrobka, kostel sv. Jiljí a Panny Marie Královny, pivovar Bohemia Regent, Muzeum a galerie Třeboň, expozice Třeboň v marcipánu, Muzeum Jana Žižky, akvárium

Vratislavský dům a Záchraná stanice Třeboň pro volně žijící živočichy. Širokou škálu léčebných i relaxačních pobytů vám nabídnou dva lázeňské domy – Bertiny lázně a Lázně Aurora. A neopomeňte ani vyhlídkovou plavbu po rybníce Svět, jízdu výletním vláčkem, výstavu Třeboňský sochařský svět, výstavu hub, Dny evropského dědictví či Svatováclavské slavnosti s řemeslnými trhy.

[www.itrebon.cz](http://www.itrebon.cz)



Ondřej Sekora s Ferdou Mravencem

## Disney české knihy

(120 let)

Pracovitého Ferdu Mravence zná snad každý. Tenhle mravenčí všeueměl, který se řídí heslem práce všeho druhu, už vychoval několik generací dětských čtenářů. Jeho autorovi se přezdívalo Disney české knihy, a jak sám přiznával, k namalování Ferdy ho prý inspirovaly slavné kreslené grotesky.

Ondřej Sekora se narodil 25. září 1899 v Králově Poli u Brna. Studoval gymnázium, ale koncem 1. světové války vstoupil jako dobrovolník do armády, proto maturoval až v roce 1919. V roce 1921 získal práci sportovního referenta a kreslíře v brněnských Lidových novinách. V roce 1927 se s redakcí přestěhoval do Prahy. Na roční stáži v Paříži se nadchl pro ragby, které bylo ve Francii velmi populární. Po návratu domů o této hře dokonce napsal a nakreslil svou první knihu „Ragby, jak se hraje a jeho pravidla“ (1926) a byl jejím velkým propagátorem.

Ferda Mravenec se poprvé objevil na stránkách Lidových novin v roce 1933 jako postava kresleného seriálu, v roce 1935 k němu přibyl i Brouk Pytlík. O rok později vyšla první knížka o Ferdovi, následovaná mnoha úspěšnými pokračováními. Jelikož jeho druhá žena, se kterou měl syna Ondřeje, byla židovského původu, musel Sekora redakci opustit (1941) a v letech 1944–1945 byl vězněn v pracovních táborech Kleinstejn a Osterode. Jeho manželka skončila v Terezíně. Po válce se stal redaktorem časopisu Dikobraz a spoluzakládal dnešní Albatros. Byl jmenován zasloužilým umělcem (1964), ale téhož roku byl také stížen mozkovou mrtvicí, s jejímiž následky se potýkal do konce života. Zemřel v Praze 4. 7. 1967 a pohřben byl na košířských Malvazinkách.

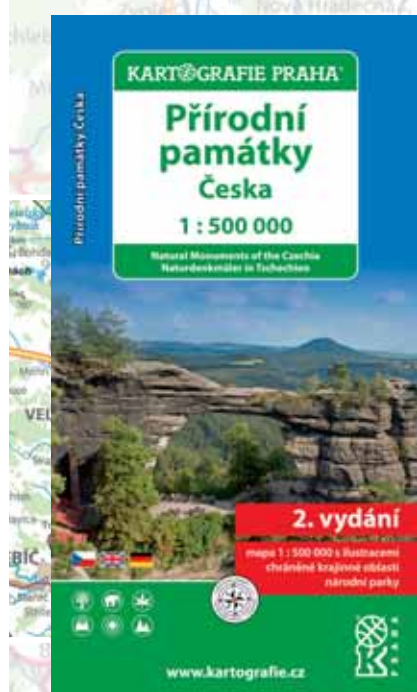
František Jehlička



Hrob Ondřeje Sekory na hřbitově Malvazinky

foto © Wikimedia Commons, autorka Alena Pokorná, tokyo.czechcentres.cz

## KARTOGRAFIE PRAHA®



Která z 26 chráněných krajinných oblastí v České republice je rozlohou největší?

a) Šumava b) Beskydy c) Jeseníky



[www.kartografie.cz](http://www.kartografie.cz)

Své odpovědi nám pošlete do 15. září z [www.kampocesku.cz/souteze](http://www.kampocesku.cz/souteze) nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží mapy věnované vydavatelstvím Kartografie PRAHA, a.s.

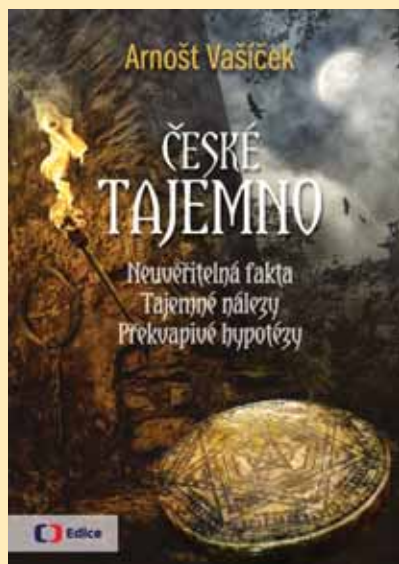


Arnošt Vašíček  
**České tajemno**

**Neuvěřitelná fakta, tajemné nálezy, překvapivé hypotézy**

„Do vzdálených končin světa jsem se vydával lovit záhady sám. Tajemství Evropy jsme odhalovali dva. České tajemno dostalo celý televizní štáb. Česko je zemí záhadám zaslíbenou. Přimo na dosah ruky se skrývají četná tajemství, nejen s ryze domácím původem. Některá z nich se dotýkají největších mysterií naší planety. Překvapilo mě, že i na místech, která jsem již dobře znal, jsme najednou objevili něco výjimečného a až ššíravě tajemného.“

Je v Čechách ukrytý nejzáhadnější okultní objekt světa? Kde spočívá Bič Boží? Jaké poselství zašifrovali templáři do unikátních maleb kostela sv. Jana



Křtitele v Jindřichově Hradci? Jak blízko jsme rozluštění Voynichova rukopisu? Kde se nacházela tajná laboratoř císaře Rudolfa II.? Co můžeme říct o autorovi Dáblovy bible? Jaká tajemství skrývají útroby Žuránské mohyly? Bylo tajemné světlo v Miličíně jen ojedinělým jevem, nebo k podobným úkazům došlo i jinde?

Arnošt Vašíček nabízí čtenářům možné odpovědi na tyto a další vzrušující otázky. V jednotlivých kapitolách se s pomocí týmu vynikajících vědců z nejrůznějších oborů a s nasazením moderní techniky snaží přijít na kloub nejpozoruhodnějším záhadám naší vlasti. Nevysvětlitelné se tak ocitá ve zcela jiném světle nových objevů a souvislostí.

**Podle pověsti byl hunský král Attila pohřben v pahorku, který těsně obtékala řeka. Jisté indicie naznačují, že by mohlo jít o kopec**

**Štandl u Frýdku Místku. Která řeka teče na jeho úpatí?**  
a/ Odra  
b/ Ostravice  
c/ Olešná

**Své odpovědi nám posílejte do 15. září z [www.kampocesku.cz/souteze](http://www.kampocesku.cz/souteze) nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.**



**Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize [www.ceskatelevize.cz/eshop](http://www.ceskatelevize.cz/eshop). Novinky můžete nově sledovat i na [www.facebook.com/ediceCT](http://www.facebook.com/ediceCT).**



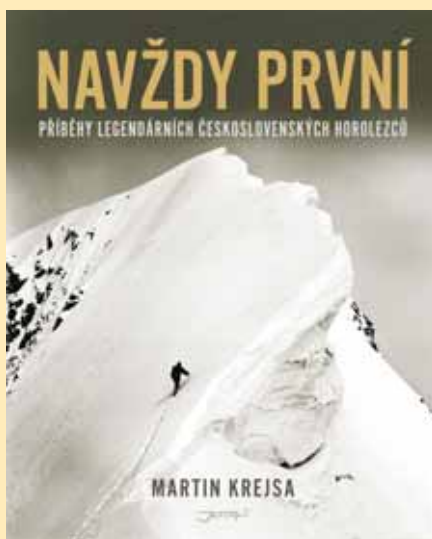
Josef Káďa Kadeřábek  
**Motorkářský průvodce po Čechách**

Ať jste ostřílený motorkář nebo začátečník, nabízíme vám tipy na výlety na motocyklu po naší republice. Je jedno, jestli máte volné odpoledne nebo celý den. Můžete zvolit krátký výlet ze souboru nazvaného „Kolem komína“ nebo celodenní trasu z řady „Výletů za poznáním“. Každý výlet je osobitě glosován a autor upozorňuje na zajímavosti měst a vesnic, krásy přírody a místa, kde se dá dobře najíst nebo kam raději nechodit. Představí Česko z trochu jiného pohledu – z pohledu motorkáře, který vše podřizuje svému miláčkoví.

**cena: 399 Kč**  
**[www.knizniklub.cz](http://www.knizniklub.cz)**

Martin Krejsa  
**Navždy první**

Unikátní portréty a příběhy nejvýznamnějších československých horolezců na jejich dlouhé cestě k prvním himálajským výstupům. Kniha zachycuje historii československého horolezectví v období od druhé světové války po první výpravy našich horolezců do nejvyšších hor v sedmdesátých letech minulého století prostřednictvím vyprávění legendárních českých a slovenských horolezců. Jedná se o unikátní autorizovaný soubor portrétů historicky významných postav československého horolezectví, které obsahují horolezecký životopis, rozhovor a výčet nejvýznačnějších výstupů. Nechybí horolezecký slovníček, přehled zásadních výprav a množství



dalších doprovodných materiálů. Kniha vychází s úvodním slovem Máry Holečka, fotografiemi Viléma Heckela, Bohumila Svatoše, Josefa Kývaly, Petra Piechowicze a dalších.  
**cena: 898 Kč**  
**[www.jota.cz](http://www.jota.cz)**

Tomáš Crlík  
**Strážci Země**

Olaw, jeden ze strážců Země, byl probuzen ze sladkého spánku v kmeni svého modřínu. Dozvěděl se, že jeden z dalších strážců není k nalezení, a jeho vždy usměvavý obličej se zachmuřil. V podobě puštica se okamžitě rozletěl k městu. Divočina i zvěř kolem něj však začaly mizet a on se ocitl v neznámém světě. V patách mu jsou nejen vojáci, ale i okřídlení chrličci oheň, kteří nemají na Zemi co dělat. Přijde na to, proč ostatní strážci Země nemohou procitnout ze svých stromů odpočinku a proč se začala objevovat neznámá zvířata? Vyhne se nástrahám, které mu neznámý nepřítel chystá? Kniha je určena čtenářům od 11 let.

**cena: 249 Kč**  
**[www.fragment.cz](http://www.fragment.cz)**





# FOTOHÁDANKA

o tričko redakce KAM po Česku „Mazaný čtenář“



1



2



5



7



3



4



6



8



9



10

## Poznáte místo na fotografii?

1. a) Zřícenina hradu Gutštejn u Konstantinových Lázní  
b) Hrad Bítov u Vranova nad Dyjí  
c) Hrad Bezděz u Máchova jezera
2. a) Kaplička v Branišově u Zdíkova  
b) Mariánská kaplička v Lánech  
c) Kaplička sv. Floriána, Moravský Žižkov
3. a) Zámek Lysice  
b) Zámek Děčín  
c) Zámek Březnice
4. a) Kostel sv. Petra a Pavla v Říčanech  
b) Kostel sv. Markéty v Kašperských Horách  
c) Kostel sv. Jakuba Většího v Příbrami
5. a) Kostel sv. Markéty, Horní Planá  
b) Kostel sv. Martina, Sázava  
c) Kostel sv. Václava, Protivín
6. a) Pramen Kněžné  
b) Pramen Olšavy  
c) Pramen Svitavy
7. a) Zámek Blatná  
b) Zámek Rožmitál pod Třemšínem  
c) Zámek Vimperk
8. a) Vrchol Devět skal, Žďárské vrchy  
b) Vrchol Praha, Brdy  
c) Vrchol Lesný, Slavkovský les
9. a) Zámek Nebílovy  
b) Zámek Rychnov nad Kněžnou  
c) Zámek Hranice
10. a) Rotunda sv. Martina, Vyšehrad  
b) Rotunda sv. Petra a Pavla, Starý Plzeňec  
c) Rotunda sv. Kateřiny, Znojmo



**?** Svě odpovědi nám pošlete do 15. září z [www.kampocesku.cz/](http://www.kampocesku.cz/) soutěže nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od redakce KAM po Česku speciální tričko „Mazaný čtenář“.





Ve městě Adamov se nacházejí strojírní, ve kterých byl vyroben v roce 1875 ... se čtyřtákním motorem. Dále se zde vyráběly nejrůznější motory, čerpadla, parní stroje, kompresory a jeřáby.

POMŮCKA: KO, NT, UL	MUŽSKÉ JMÉNO	1. DÍL TAJENKY	INVESTIČNÍ ODBOR ZKR.	SLUCHOVÝ ORGÁN	ŽIVOČIŠNÁ POŽIVATINA	BRNĚNSKÉ VELETRHY A VYSTAVY ZKR.	INICIÁLY ZPĚVAČKY PILAROVÉ	LÁK	ZDĚNÁ KONSTRUKCE
DROGA					ZAKLA- DATEL MERCEDESU				
MÁLO HOVOR.					NÁSILNĚ VNIKNUTI PTÁK BĚZEC				
INIC. HERCE VAŠUTA			OSIVO VOJENSKÁ JIDELNÍ NÁDOBA				CHEM. ZN. LITHIA JEDNOTKA DUTÉ MÍRY		
ZESILENÝ ZÁPOR				SIBÍŘSKÁ REKA BOLÁK V ÚSTECH		KRÁL ZVÍŘAT ČES. NORMA ZKR.			
RICHARD DOMÁCKY				UČEBNÍ LÁTKA UROD. ČÁST POUŠTĚ					
	NĚMECKÉ MUŽSKÉ JMÉNO	LÉTAJÍCÍ TALÍŘ 2. DÍL TAJENKY			BÝVALÁ JEDNOTKA JASU TYHLE			3. DÍL TAJENKY	TĚKAVÁ LÁTKA
ÚSPĚŠNĚ PROJIT ZKOUSKOU						HUDEBNÍ ŽÁNŘ SNAD			
CHEM. ZN. TELLURU			ÚTOČIŠTĚ KRISTÝNA DOMÁCKY				RUSKÁ REKA PLEMENO PSA		
TRINITRO- TOLUEN ZKR.				PISEMŇNÁ OSVĚDČENÍ CHEM. ZN. HOŘČÍKU					
OBILÍ SETĚ NA PODZIM					ČESKÉ VYDAVATEL- STVÍ MRAVNOST				
	INGRID DOMÁCKY NÁDOBA U STUDNY				ZNAČKA ATMOSFÉRY INIC. HERCE SOMRA				VYVRTANÉ OTVORY
OSOBNÍ ZÁJMENO				TĚLOVY- CHOVNÁ JED- NOTA ZKR. KLID ZBRANÍ		HROB MRCHO- ŽRAVÝ PTÁK			
SPZ KOLÍNA			KRÁLOVNA KRÁSY INIC. ZPĚV. HLOŽKA				CITOSLOVCE ODPORU ŠLECHTICKÝ PŘÍDOMEK		
DRUH TRÁVY					KOUŘEM KONZERVO- VAT				
VÍTĚZSTVÍ					JEMNĚ NÁDECHY				

## Správné odpovědi a výherci

Soutěže za měsíc červenec–srpen 2019.

**Celkem došlo 5 272 odpovědí, 5 124 z internetu a 148 dopisů, z toho 3 154 žen a 2 118 mužů.**

### Do Ústí nad Orlicí třeba vlakem

otázka 1: a) Kukula

otázka 2: c) Pavel Sporcl

otázka 3: b) textilní průmysl

soutěžilo: 467 čtenářů; 438 správně; 29 špatně

výherci: L. Coufal, Sruby; M. Teslov, Třinec;

J. Musil, Třeboň; I. Marešová, České Budějovice;

J. Kettner, Meziměstí u Broumova; H. Jurčíková,

Třinec; L. Ďurická, Ostrava; B. Růna, Praha 6;

H. Špilauerová, Borovany; J. Dračka, Suchdol

### Edice ČT

otázka: Fotografa Tatána Tylptová s Václavem

Chaloupkem spolupracovala i na jeho předchozí

knize. Jak se jmenovala?

odpověď: a) Doteky přírody

soutěžilo: 576 čtenářů; 559 správně; 17 špatně

výherci: E. Hrabovická, Rumburk; R. Keželuha,

Pítn; P. Fráňa, Uherské Hradiště

### Kartografie Praha

otázka: Napište název obce, ve které se vodo-

jem nachází?

odpověď: b) Ohrazenice

soutěžilo: 439 čtenářů; 432 správně; 7 špatně

výherci: O. Bujagojvá, Ostrava; J. Homutová,

Netolice; A. Šup, Kout na Šumavě

### Hořice na cestě kamene

otázka 1: b) 85

otázka 2: a) 25 metrů

otázka 3: b) 1887

soutěžilo: 448 čtenářů; 427 správně; 61 špatně

výherci: J. Mrázová, Světic; T. Kučerová,

Fiala, Praha 8; Tereza Dolková, Opocno

Kostomlaty nad Labem; K. Beránková, Zlonice;

M. Brožová, Ledce u Plzně; V. Strapek, Nové

Hrady; J. Vašíčka, Brumov-Bylnice; L. Kavanová,

Adamov; N. Mádlová, Hradec Králové; Vladimír

Fiala, Praha 8; Tereza Dolková, Opocno

### Chmelářské muzeum Žatec

otázka 1: b) 1997

otázka 2: a) kačena

otázka 3: b) Hop

soutěžilo: 431 čtenářů; 178 správně; 253

špatně

výherci: E. Zemanová, Mladá Boleslav;

K. D. Vorlíčková, Praha; L. Zoubek, Brno; V. Vr-

kočová, Hostivice; R. Trubačová, Folnek; E. Kub-

jáková, Krhová; H. Prokopová, Praha 9; M. Kříž,

Litvínovice; K. Černínová, Ostrava; J. Rozkocvo-

vá, Liberec

### Kam s dětmi na Hradecku

otázka 1: b) Labe a Orlice

otázka 2: c) Karlova Koruna

otázka 3: a) na betleměly

soutěžilo: 527 čtenářů; 500 správně; 27 špatně

výherci: V. Šimůnková, Drahanovice; I. Mikul-

ková, Brno; H. Stránská, Hradec Králové; J. Lo-

mičová, Libochovice; V. Vinter, Vacov; L. Janda,

Klamoš; R. Bláhová, Plzeň; V. Novická, Praha 10;

H. Habalová, Brno; J. Vofříšková, Zbiroh

### Obec Břežno

otázka 1: a) 8 km

otázka 2: b) do 1500

otázka 3: b) 6A

soutěžilo: 474 čtenářů; 329 správně; 145

špatně

výherci: K. Časová, Rozdrojovice; M. Vydrová,

Kovansko; M. Boučková, Mělník; A. Daňková,

Ostrava; D. Krásenský, Brno; V. Bláha, Plzeň;

Z. Kalašová, Bechyně; Z. Horálková, Teplice;

K. Ottmarová, Vysoká nad Labem; J. Lelková,

Karlovy Vary

### Staň se kámošem krtečka

otázka 1: a) mamuta

otázka 2: b) Babiččin dvoreček

otázka 3: c) u Lanškrounských rybníků

soutěžilo: 390 čtenářů; 377 správně; 13 špatně

výherci: V. Bláha, Hodkovice nad Mohelkou;

M. Křelovcová, Stribro; K. Čuhlová, Olešnice;

J. Šlapák, Lysá nad Labem; J. Hanel, Jihlava;

J. Luková, Brumov-Bylnice; A. Zárubová, Slaný;

J. Soják, Lobodice; D. Kvapilová, Mělník;

J. Ritter, Praha 8

### Top výlety na Jižní Moravě

otázka 1: b) 143 m

otázka 2: b) 1992

otázka 3: c) medvědy kamčatské

soutěžilo: 502 čtenářů; 359 správně; 143

špatně

Praha 9; Z. Nešetřilová, Neratovice; Y. Hamříko-

vá, Jihlava; J. Berko, Ústí nad Labem; M. Töpfero-

vá, Brno; T. Čibulka, Čebín; Z. Veisarová, Karviná;

K. Buryšková, Mladcová; V. Kos, Kladno

výherci: I. Ulreichová, Jezeřany; A. Skálová,

### Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?

odpověď: a) Hrad a zámek v Jindřichově Hradci

soutěžilo: 514 čtenářů; 495 správně; 19 špatně

výherci: R. Čuhlová, Olešice; J. Tichá, Ostrava;

I. Tomanová, Zbiroh

### Křížovka

... Klášter Vyšší Brod ...

soutěžilo: 464 čtenářů; 462 správně; 2 špatně

výherci: J. Janalík, Sternberk; Z. Foltínová, Pra-

chatice; E. Sekaninová, Protivanov

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

### Poznáte místo na fotografii?



a) Litoměřice, 1920 b) Mělník, 1915 c) Děčín, 1924

Tajenku křížovky a odpověď

na fotohádanku nám zašlete

do 15. září z [www.kampocesku.cz/](http://www.kampocesku.cz/)

souteze nebo na adresu redakce.

Dvakrát tři autoři správných

odpovědí obdrží mapu věnovanou

vydavatelství

Kartografie PRAHA.





# JIŽNÍ MORAVA KRAJ, KDE SE POŘÁD NĚCO DĚJE

...u nás sezóna “  
” létem nekončí!

29. 8. – 1. 9. 2019

**XXX. Mezinárodní folklorní festival Brno / Brno**

6. – 8. 9. 2019

**Pálavské vinobraní / Mikulov**

7. 9. 2019

**Slavnosti chleba / Slup**

13. – 15. 9. 2019

**Znojenské historické vinobraní / Znojmo**

14. 9. 2019

**Hornické slavnosti / Zastávka u Brna**

20. – 21. 9. 2019

**Bzenecké krojované vinobraní / Bzenec**

27. – 29. 9. 2019

**Břeclavské svatováclavské slavnosti / Břeclav**

28. – 29. 9. 2019

**Husí slavnosti / Boskovice**

3. – 5. 10. 2019

**Burčákové slavnosti / Hustopeče**

4. – 5. 10. 2019

**Valtické vinobraní / Valtice**

12. 10. 2019

**Burčákové Šidleny - burčákový pochod / Mílotice**

8. – 7. 11. 2019

**Svatomartinský Mikulov / Mikulov**

9. 11. 2019

**Košť o krále slováckéj klobásky / Ratíškovice**

29.11. – 1.12. 2019

**214. výročí bitvy u Slavkova / Slavkov  
a Slavkovské bojiště**

jižní morava





**tomáš**  
**císařovský**  
**retrospektiva**

**31. květen – 6. říjen 2020**



**alšova  
jihočeská  
galerie**